

A japán kormányfő Pekingben

Szerdán ötnapos hivatalos látogatásra Pekingbe érkezett Ohira japán miniszterelnök. A japán kormányfőt, akit a kínai főváros repülőterén Hua Kuo-feng miniszterelnök és más vezetők fogadták, elkísérte útjára Okita Szaburo külügyminiszter, valamint a külügyminisztérium és a gazdaságtervezési ügynökség számos vezető munkatársa.

Pekingi politikai és diplomáciai körökben jelentős fejleménynek minősítik a japán miniszterelnök látogatását, közvetlenül azután, hogy Hua Kuo-feng kínai kormányfő több hetes „hidépítő” körutat tett Nyugat-Európában. Megfigyelők Ohira pekingi látványos fogadtatásának annak jelét látják, hogy Kína erősíteni kívánja gazdasági és politikai kapcsolatát az Egyesült Államok és Nyugat-Európa mellett Japánnal is.

NÉMET DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG

20 ezer szovjet katona első csoportját hazaindították a Szovjetunióba

Wittenbergből szerda délután 10 óra után néhány perccel hazaindult a Német Demokratikus Köztársaságból kivonásra kerülő 20 ezer szovjet katona első csoportja. Ezzel egy időben útnak indították a Szovjetunió felé a harcoksi-gárdaalakulat harci technikájának alapját képező korszerű közepes harcokcsikat, s az egység egyéb felszereléseit is.

Az 50 ezer lakosú, nagy történelmi múltú Halle megyei városban — amely a Lutherstadt melléknevet is viseli a reformáció időszakában betöltött kiemelkedő szerepe miatt — a pályaudvar előtti, zászlódszibe öltözött téren nagygyűlésen, a németországi szovjet hadseregcsoport és az NDK nemzeti

Az NDK-beli Wittenbergben szerdán elhagyta az első szovjet csapatot

Rekord kukoricatermés Hajdú-Biharban

Ülést tartott a mezőgazdasági szervezési bizottság

Tegnap, szerdán délután idejüli ülést tartotta a mezőgazdasági szervezési bizottság, amelyen részt vett Pankotai Gyula, a megyei pártbizottság osztályvezető-helyettese is. A megjelenteket Juhász István, a szervezési bizottság elnöke, a megyei bizottság elnöke, a megyei tanács elnökhelyettese köszöntötte, majd dr. Kovács Lajos, a megyei tanács csoportvezetője tartott tájékoztatót arról, hogy milyen eredménnyel és hatásokkal sikerült megvalósítani az őszi mezőgazdasági munkákat elvégzési.

Megyénk mezőgazdasági üzemében az őszi csúcs három hónappal ezelőtt kezdődött, s a mai napon elmondhatjuk, hogy a mindig nagy jelentőségű, nagy erőfeszítéseket igénylő őszi betakarítást megvalósította a mezőgazdasági üzemek befejezték. Az egyetlen munka, ami még elvégzésre vár, az őszi mélyszántás, mennyiségileg már nem számottevő: a tervezett területnek már csupán 5 százaléka szántatlan.

Az őszi betakarítás nagy feladatokat jelentett az üzemeknek — állapította meg az előadó — Nem csupán azért, mert a kalászosok az idén gyengébben sikerültek a tervezetnél, s ezt úgy szólnán mindenütt az őszi érési növényekkel akarták és kívánták pótolni, hanem azért is, mert erre az idény-

re sokkal inkább követelmény volt az anyag- és energiatakarékos, a veszteségmentes és jól szervezett munka. S e követelményeket teljesíteni bizony nem volt könnyű, s többletmunkát, nagyobb figyelmet kívánt minden üzemből.

A fokozott követelmények mellett is elmondható ma már, a munka befejezése után, hogy megyénkben az idejüli őszi betakarítás példamutató volt, ebből mit sem von le, hogy az időjárás is kedvezett a munkavégzésnek.

Egyébként — ahogy a csoportvezető elmondta — a munkák feltételei sem voltak rosszak. Ennek is köszönhető, hogy a 93 ezer hektár őszi búza idejében a földbe került, s jó a kelés, jó az állapota. Megyénkben az elvetett búzáék 50 százaléka korai, s csak 10 százaléka késői érési fajtát, ami nagyon jó arány a korábbi évekhez képest. Az idén a talaj-előkészítés során a takarékos gazdálkodás követelményeit betartva nagy területeken tárcsa után került földbe a mag.

Értékelve az őszi betakarítás növényeket, elmondta a csoportvezető, hogy a kukorica minden idők legnagyobb termését adta az idén megyénkben. Voltak azonban gyengébben termő területek, gyengébb eredményeket elért gazdaságok, de ezeken a helyeken úgy szólnán kizáró-

lagosan az agrotechnika nem kielégítő volt, a fajta nem jó megválasztása, a gyomirtás elhanyagolása, vagy a tápanyag-elégtelenség okozta. Ez egyben figyelmeztetőül is szolgál ezekben az üzemekben a jövőre nézve. A napraforgóról is szó esett: több mint 21 ezer hektáron termelték a megyében az idén, viszonylag jó termést takarítottak be a gazdaságok. Ennek ellenére nem lehetünk elégedettek, mert ebben a növényben nagyobb lehetőségek rejlenek, amit népgazdasági érdek kihasznál.

A kukoréparól, burgonyáról szóla is elmondta az előadó a gondokat, majd arról beszélt, hogy az idén műtrágya-ellátási gondjai nem voltak az üzemeknek, s ugyan-ez vonatkozik a növényvédőszerre, csávázószerre. Az alkatrészellátás érdekében is mindent megtettek az illetékesek.

Az ülést második napirendi pontként Molnár László, a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság igazgatóhelyettese számolt be arról a munkáról, amelyet az igazgatóság a belvízvédekezésre való felkészülés során végzett.

A két beszámoló után Juhász István zárszavával ért véget az idejüli mezőgazdasági szervezési bizottsági ülés. Gulyás István megköszönte a bizottság tagjainak az egész évben végzett munkát.

néphadserege hivatalos küldöttségeinek jelenlétében zajlott le a szovjet alakulat utolsó, itteni szemléje. Az események tanúi voltak az NDK-ban működő külföldi újságírók, köztük nagy számban a NATO-államokból — mindenekelőtt a Német Szövetségi Köztársaságból — való tudósítók és televíziós forgatócsoportok.

A szivélyes búcsúztatásért Viktor Anyicskin őrnagy, a hazatérők parancsnoka mondott köszönetet, majd jelentést tett Dmitrij Grinkovics vezérrezednek, a németországi szovjet hadseregcsoport vezérkari főnökének: „az alakulat készen áll a hazaindulásra”. (MTI)

Jelzés Wittenbergből

Két hónappal ezelőtt az NDK nemzeti ünnepén Leonid Breznyev fontos békekezdeményezéseket jelentett be Berlinben. Az egyoldalú szovjet lépés: húsz-ezer katona és ezer harcoksi katonája az NDK területéről máris megkezdődött. A Halle megyei Wittenbergben állomásozó alakulat szerdán elsőként távozott az NDK-ból. Ugyancsak tegnap Berlinben megkezdtek tanácskozásukat a Varsói Szerződés tagállamainak külügyminiszterei. Aligha lehet kétséges, hogy ezen az értekezleten a szocialista országok külügyeinek irányítói ezúttal is kontinensünk, s a világ békeje és biztonsága érdekében fogadnak el határozatokat.

A nagy fontosságú szovjet lépések az időzítés egyébként is megkülönböztetett figyelmet érdemel. Szinte egy időben a wittenbergi búcsúztatással, Nyugat-Berlinben az SPD kongresszusán léptek egymás után a szónoki emelvényre a nyugatnémet politikusok. Állásfoglalásaik azonban semmiképpen sincsenek összhangban azzal, ami Wittenbergben történt. Ellenkezőleg: Helmut Schmidt nyugatnémet kancellár, a Szociáldemokrata Párt alelnöke határozottan állást foglalt az új amerikai atomrakéták gyártása és Európába telepítése mellett. Igaz, hozzáfűzte: hiva az európai biztonság megalapozásának, az enyhülésnek és a leszerelésnek. Már önmagában ebben a megfogalmazásban is szembevetendő az ellentmondás. Vajon miként lehetséges egyazon módon támogatni a rakétaterveket és az enyhülést? Adhat-e bárki is reális esélyt a leszerelésnek, ha egyszer a középhatótávolságú rakéták nyugat-európai rendszerbe állítását sürgeti?

Örvendetes, hogy a kancellár elismerte a szovjet államférfiak tárgyalási készségét, s nem szabad lebecsülni annak a fontosságát sem, hogy a tervek szerint Helmut Schmidt a jövő év elején találkozik Erich Honeckerrel, valamint a szovjet vezetőkkel. Mégis aggodalomra ad okot, hogy a NATO küszöbön álló brüsszeli tanácskozásán — amerikai nyomásra — végül is a rakétaterv elfogadása mellett foglalnak állást.

Meglehet, az Atlanti Szövetség ezzel egyidejűleg nem zárkózik el a Varsói Szerződéssel folytatandó tárgyalások elől. Ha bizonyos imperialista erők ez nincsen is inyére, a nyugat-európai közvélemény és az érintett országok kormányzata végül is ragaszkodik ehhez. Ilyen értelemben folyik a vita Olaszország törvényhozásában, s még ennél is tovább megy Belgium, Hollandia és Dánia, ahol pártok, vallási és társadalmi szervezetek tucatjai adnak hangot aggodalmuknak a rakéták Nyugat-Európa telepítése miatt.

Távózó harcokcsik és fenyegetően közeledő európai rakéták — kontinensünk békéjét és biztonságát sajnálatosan ilyen ellentmondó tényezők befolyásolják. Pedig a józan ész nem ismer — nem ismerhet — ebben a kérdésben alternatívát.

Gyapay Dénes

Kiegyensúlyozottabb az ellátás tüzelőanyagokból

A Kelet-magyarországi TÚZÉP Vállalat Hajdú-Bihar megyei kirendeltségénél érdeklődtünk a tüzelőellátásról. A legfontosabb szállár tüzelőanyagokból jó az ellátás, hazai szén minden telepen kapható. A lengyel szén és kokszt továbbra is csak kis mennyiségben lesz kapható, csakúgy, mint a nyugatnémet kokszt. Ezek magas kalóriaértékű tüzelőanyagok, behozataluk kis mennyiségben történni, emellett drágák. (A nyugatnémet koksztot a vásárlók nem az aron kapják, mint amennyire a nyugatnémetektől vesszük, hanem jóval olcsóbban.) Emiatt is érdemes a magyar szeneket használni, és a valamivel kisebb kalóriaértékű kázanókat is kímélni. Az elmondottak főleg az etázfűtésre, az egyéni vásárlókra vonatkoznak, mert azokat a közületeket (bölcsődéket, óvodákat, egészségügyi intézményeket stb), ahol magasabb hőfokot kell biztosítani, vagy a kazánjuk ilyen szénét, koksztot kíván, természetesen előnyben részesítik, a meglevő mennyiségből elsősorban ezeknek adnak el a TÚZÉP-telepeken.

A hazai brikettből és aprószénből — ezek használhatók az etázfűtéshez — az utóbbi hónapokban javult az ellátás, és a keverőszenek sem jelentettek problémát. A

TÚZÉP-telepek forgalmából is kitűnik mindez: tervüket például október 31-ig túlteljesítették, mintegy 105 százaléka a hazai szénből, és 104-re a tüzfából, a tavalyi év megfelelő időszakához képest. Általában is, előreláthatólag túlteljesíti tervét a TÚZÉP, annak ellenére, hogy koksztból, s az NDK-ból importált brikettből a vártnál kevesebbet tudtak eladni is.

A tüzfá-ellátásban néha van fennakadás, jórészt szállítási okok miatt. Pillanatszerűen (december 3-án) Belevényfaluban nincs ellátás (de már úton van),

Hajdúszoboszlón pedig a vasúttalommásra megkezdett, onnan viszont nem tudják a Volán terheltsége miatt beállítani a helyi telepre. Az őszi szállítási problémák a tüzelőanyagokra is kihatnak időnként, de ebben az évben e téren is kevesebb probléma volt, mint tavaly.

Előrelátóbbak voltunk, és időben vittük meg a tüzelőt — a fenti adatokból, az eladási terv túlteljesítéséből ez tűnik ki. Tanulságként az is látszik, hogy az importból származó tüzelők továbbra sem kaphatók majd nagyobb mennyiségben, érdemesebb tehát a mindig kapható hazai szenekben gondolkodni.

Iráni önkéntesek mennek Libanonba

Bizonyos bejrúti politikai körökben érezhető nyugtalanságot keltett az egyelőre nem hivatalos teheráni bejelentés, hogy szombaton ezer iráni önkéntes indul útnak Dél-Libanonba, s további 9000 áll készen arra, hogy csatlakozzék a palesztin ellenállás erőihez. Egy Bejrútból tartózkodó hivatalos iráni küldöttség vezetője kijelentette, hogy a hír megfelel a valóságnak, de

nem az iráni kormány, hanem egy síita szervezet toborozta a szóbanforgó önkénteseket.

A libanoni külügyminisztérium vezető képviselője szerdán magához kérte Irán Bejrúti ügyvivőjét, s közölte vele, hogy a tervezett iráni lépés veszélyes Dél-Libanon lakosságára. Libanon felszólítja az iráni kormányt: tiltsa meg állampolgárait, hogy ilyen céllal elhagyják az országot.

Géppel fejk a juhokat

Szakmai tanácskozás és bemutató Balmazújvároson

A balmazújvárosi Vörös Csillag Termelőszövetkezet a közégsi művelődési házban „A juhtenyésztés időszerű kérdései, különös tekintettel a gépi fejésre” címmel szakmai tanácskozást rendezett tegnap, december 5-én. Az ország nagy juhtenyésztő gazdaságainak szakembereit, valamint a területileg illetékes felügyeleti szervek képviselőit — mintegy háromszáz főt — hívtak meg az előadásra és az azt követő gépbemutatóra.

A Hajdúsági Agráripárti Egyesülés juhállománya az ötödik ötéves terv idején megduplázódott — 23 ezerrel 46 ezerre nőtt az anyaállatok száma. Ez részben a 160 millió forintos közös beruházásoknak, részben pedig a taggazdaságok saját fejlesztésének köszönhető. Fontos követelmény, hogy az épülő új telepek a jövőben is korszerűek, gazdaságosak, takarékosan üzemeltethetőek legyenek.

A juhtenyésztés köztudottan az állattartás legnagyobb hagyományokkal bíró ágazata, azonban az öt-tizezer

anyát koncentrált telepek létesítésekor soha nem tapasztalt feladatokat kell megoldani. Törvényszerű az állattartás korszerű technológiájának kialakítása, amelyre jelenleg Magyarországon még nincs példa. Az útkeresést jelzik a juhtenyésztés kérdéseiről rendezett hazai tanácskozások is.

A juhtartás gazdaságossága érdekében a mezőgazdasági üzemek nem mondhatnak le a tej hasznosításáról sem. Annál is inkább, mert a juhtenyék, valamint az abból készített termékeknek igen jó piaca van belföldön és külföldön egyaránt. A nagy létszámú telepeken kézi fejjel nem oldható meg ez a feladat, a juhok fejésére szolgáló speciális gépek azonban igen drágák, s nem könnyű az állattartás technológiájába való beillesztésük sem.

A balmazújvárosi Vörös Csillag Termelőszövetkezet — ez a gazdaság a juhágazat felőle a HAGE-n belül — a belga MELOTTE cég franciaországi vállalatánál szerzett be egy 56 állásos, ka-

russzel rendszerű juhfejőgépet, amely már két hónapja működik a szövetkezet telepein. Az eddigi tapasztalatok kedvezőek.

A fejlesztést anyagilag — az Országos Állattenyésztési és Takarmányozási Felügyelőség javaslatára — támogatta a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium, de segítséget nyújtott a Tejipar és az AGROBER is.

A szakmai tanácskozás résztvevői megismerkedtek a HAGE juhtenyésztési programjával; a juhtenyésztés nagyüzemi lehetőségeivel; a juhtenyésztés népgazdasági jelentőségével; a juhfejőberendezések műszaki és üzemgazdasági vizsgálatainak tapasztalataival; valamint a MELOTTE céggel, amely sokféle, az állattenyésztés különböző ágazataiban használható berendezést kínál a vásárlóknak.

Az előadások után a résztvevők a Vörös Csillag Termelőszövetkezet juhtelepén működés közben tekintették meg a fejőgépet.

Gyorslista

az 1979. december 4-én megtartott november havi lottó-játékosorszárol és az előzetes lottószelvények között meghirdetett plusz I gépkocsi rendkívüli sorsolásáról, amelyen a 44. heti szelvények vettek részt. A gyorslistában az alábbi rövidítések használtak: F — különleges étkesési felszerelések XX. (6040 Ft) L — különleges étkesési felszerelések XI. (11 155 Ft) N — különleges étkesési felszerelések I. (16 892 Ft) O — otthon lakberendezési utalvány (15 000 Ft) P — különleges étkesési felszerelések IX. (3624 Ft) Q — különleges étkesési felszerelések XIX. (5550 Ft) R — zenesor utalvány (20 000 Ft) S — szerencse utalvány (30 000 Ft) T — vásárlási utalvány (10 000 Ft) U — vásárlási utalvány (9000 Ft) V — vásárlási utalvány (6000 Ft) W — vásárlási utalvány (5000 Ft) X — vásárlási utalvány (3000 Ft) Y — vásárlási utalvány (4000 Ft) A nyertes szelvényeket 1979. december 25-ig kell a totó-lottó kirendeltség, az OTP-fiókok

vagy a posta útján a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság címére (1875 Budapest V., Münnich Ferenc u. 15.) eljuttatni. A gyorslista közvetlenül a sorsolás után készült, az esetleges hibákért felelősséget nem vállalunk. Az alábbiakban közöljük a Hajdú-Biharban vásárolt szelvények nyertes számain. 4 369 308 U, 4 378 922 S, 4 388 536 S, 4 393 343 W, 4 407 764 W, 4 422 185 V, 4 446 220 N, 4 451 027 T, 4 465 448 V, 4 470 255 U, 4 479 869 Q, 4 484 676 T, 4 489 097 P, 4 503 307 Z, 4 513 518 F, 4 518 325 T, 4 523 132 S, 4 527 939 S, 4 542 360 L, 4 547 167 T, 4 551 974 U, 4 561 588 U, 4 566 395 L, 4 571 202 T, 4 576 009 L, 4 580 816 T, 4 585 629 U, 4 595 237 W, 4 600 044 W, 4 604 851 W, 4 614 465 W, 4 619 131 T, 4 628 886 Y, 4 633 693 T, 4 642 114 Z, 4 652 921 L, 4 657 728 T, 4 662 535 Q, 4 672 149 T, 4 676 956 L, 4 681 763 T, 4 685 570 V, 4 700 991 X, 4 710 605 S, 4 715 412 S, 4 725 026 O, 4 729 833 T, 4 734 640 R, 4 739 447 S, 4 749 061 X, 4 748 289 X, 4 773 096 G, 4 787 517 T, 4 792 324 X, 4 797 131 T, 4 801 938 Z, 4 811 552 T, 4 816 359 O, 4 821 166 T, 4 835 587 L, 4 840 394 Y, 4 845 201 W, 4 850 008 X, 4 878 580 Y,

4 888 464 Y, 4 893 271 L, 4 898 078 T, 4 902 885 Q, 4 907 692 T, 4 912 499 T, 4 922 113 W, 4 926 920 Y, 4 931 727 T, 4 936 534 X, 4 941 341 T, 4 946 148 Z, 4 950 955 X, 4 950 569 U, 4 965 376 Z, 4 970 183 V, 4 979 797 T, 4 984 604 R, 4 989 411 T, 4 994 218 W, 44 704 845 J, 44 709 652 T, 44 925 967 O, 44 930 774 T, 61 341 872 X, 61 356 293 T, 61 370 714 X, 61 385 135 U, 61 409 170 X, 61 413 977 S, 61 418 784 S, 61 428 398 S, 61 433 205 S, 61 438 012 X, 61 447 626 X, 61 457 240 Y, 61 462 047 Y, 61 471 661 Y, 61 481 275 Z, 61 490 889 S, 61 495 696 S, 61 500 503 U, 61 510 117 V, 61 524 538 W, 61 529 345 U, 61 534 152 U, 61 538 959 X, 61 553 380 R, 61 558 187 T, 61 567 801 H, 61 572 608 T, 61 577 415 W, 61 582 222 W, 61 587 029 K, 61 591 836 T, 62 534 008 P, 62 538 815 T, 62 543 622 M, 62 548 429 T, 62 558 043 T, 62 577 271 W, 62 582 078 X, 62 591 692 W, 63 548 285 O, 63 553 092 T, 63 557 899 W, 63 562 706 W, 63 572 320 R, 63 577 127 S, 63 581 934 Y, 64 586 741 Z, 64 480 843 Z, 64 495 264 Z, 64 548 141 V, 64 581 790 Z, 64 586 597 U.

A Varsói Barátsági, Együttműködési és Kölcsönös Segítségnyújtási Szerződés tagállamainak külügyminiszteri bizottsága 1979. december 5-én megkezdte kétnapos tanácskozását Berlinben.

Az ülésen részt vett: Petr Mladenov, a Bolgár Népköztársaság, Bohuslav Chnovpek, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, Emil Wojtaszek, a Lengyel Népköztársaság, Puja Frigyes, a Magyar Népköztársaság, Oskar Fischer, a Német Demokratikus Köztársaság és Andrej Gromiko, a Szovjet Szocialista Köztársaság külügyminisztere.

A miniszterek véleményf cseréltek az időszéri nemzeti kérdésekről. Megkülönböztetett figyelmet szenteltek az európai béke és biztonság megszilárdításáért vívott harc kulcskérdésének, az európai katonai enyhülés és leszerelés ügyének. Figyelembe véve az európai biztonsági és együttműködési értekezleten részt vett államok képviselői madridi találkozójának fontos szerepét és jelentőségét a földrész helyzete további javításában, a miniszterek mélyreható véleménycserét folytattak a találkozó előkészítéséről és a sikeréhez való hozzájárulás módzatairól.

A miniszterek újból megerősítették államaik elkötelezettségi szándékát, hogy más államokkal és a békeszerető erőkkel együtt állhatatosan munkálkodnak az enyhülés elmélyítésén és megszilárdításán, s a Varsói Szerződés tagállamai politikai tanácskozó testületének 1978. november 23-i moszkvai nyilatkozatában foglalt javaslatok valóra váltásán.

Az enyhülés megszilárdításának feladata kapcsán a miniszterek hangsúlyozták, a hadászati támadó fegyverrendszerek korlátozásáról a Szovjetunió és az Egyesült Államok között és év júniusában aláírt szerződés (SALT II) nagy jelentőségét. Kifejezték közös véleményüket, hogy a szerződés életbe lépése elősegíti a nemzetközi biztonság megszilárdítását, és az európai földrészen kedvező feltételeket teremt az előrehaladáshoz, a fegyverkezési hajszá megszüntetése és a leszerelés terén.

Az ülésen képviselt államok sikrázallnak azért, hogy a SALT II szerződés hatályba lépése után haladéktalanul kezdődjenek tárgyalások a hadászati fegyverzetek további korlátozásáról és érdemi csökkentéséről (SALT III).

A miniszterek újból kifejezésre juttatták, hogy halaszthatatlan feladat a fegyverkezési verseny megfékezése, a tényleges leszerelési intézkedésekre való áttérés, különösen a nukleáris leszerelés területén. Az ülésen képviselt államok erre vonatkozó javaslatok iránt érvényes maradnak és mielőbbi megvalósításra várnak.

Az európai helyzetről folytatott véleménycseré során a miniszterek országok nevében egyhangúlag kijelentették, a katonai enyhülés kérdése jelenleg különösen időszerű és halaszthatatlanná válnak az európai földrészen. Európa és a világ minden népe érdekelt abban, hogy hatékony intézkedéseket fogadjanak el ezek megoldására. Nagymértékben az ilyen intézkedések valóra váltásától függ a nemzetközi enyhülési folyamat fejlődésének távlatát.

Az ülésen képviselt államok úgy vélik, hogy a Szovjetunió új kezdeményezései — amelyet a Varsói Szerződés többi tagállamával folytatott konzultációk után a közelmúltban tett, s amelyek teljes összhangban vannak a politikai tanácskozó testület 1978. november 23-án, Moszkvában elfogadott nyilatkozatával, Európa és az egész világ biztonsága megszilárdításának halaszthatatlan érdekeivel — járulnak hozzá a legnagyobb mértékben a fennálló problémák megoldásához. A szocialista országok mélyszélesen békeszerető politikáját kifejező kezdeményezések célja, hogy elő-

KÖZLEMÉNY

a Varsói Szerződés tagállamai külügyminiszteri bizottságának üléséről

segítsék a katonai szembenállás szintjének csökkentését, az európai fegyverkezési verseny megszüntetését, beleértve a közép-hatósugarú nukleáris rakétafegyvereket is, s hogy erőteljes lendületet adjanak az európai biztonság katonai vonatkozásait érintő fontos megállapodások elérésének.

Az ülésen képviselt államok nagy aggodalommal állapítják meg, hogy a NATO-ban folytatják, sőt, erőtlenítik az európai fegyverkezési hajszát további fokozását mindennek előtt azzal, hogy új típusú amerikai közép-hatósugarú nukleáris rakétafegyvereket nyugat-európai elhelyezésére irányuló terveket dolgoznak ki, hogy katonai fölényre tegyenek szert a szocialista országokkal szemben. Ezeknek a terveknek a megvalósítása kárt okozna mind a szocialista országok, mind más európai országok biztonsága érdekében, s ellentétes lenne az enyhülés céljaival és értelmével.

A miniszterek — az európai népek léte érdekében — a földrész békéjének érdekében kiindulva — államaik nevében felhívással fordulnak az Észak-atlanti Szövetség tagországainak kormányaihoz, hogy a Varsói Szerződés tagállamai konstruktív és békeszerető lépéseiket fényben újból tekintsék át az Európában kialakuló helyzetet, és ne tegyenek olyan lépéseket, amelyek bonyolítanák ezt.

Ebben az esetben késedelem nélkül érdemi tárgyalások kezdődhetnek a közép-hatósugarú nukleáris eszközök kérdéseiről, összhangban Leonid Brezsnyev ez év október 6-i berlini beszédében kifejtett javaslataival. Ezek a javaslatok széles körben figyelmet keltettek mind Európában, mind messze a földrész határain túl. A Varsói Szerződés tagállamainak mélyszélesen meggyőződése, hogy minél hamarabb kezdődnek meg a javasolt tárgyalások, annál jobb.

Ugyanakkor az ülésen képviselt államok fontosnak tartják, hogy ne kerüljön sor olyan lépésekre, amelyek bonyolítanák a helyzetet és akadályokat gördíthetnének a tárgyalások útjába. Ezzel kapcsolatban az ülés résztvevői kijelentették, hogy az új típusú amerikai közép-hatósugarú nukleáris rakétafegyverek gyártására és nyugat-európai elhelyezésére vonatkozó döntés elfogadása lerombolná a tárgyalások alapját. Ez kísérlet lenne arra, hogy a NATO az erő helyzetéből folytonosan tárgyalásokat, ami elvi okok miatt elfogadhatatlan a Varsói Szerződés tagállamai számára. Ezt tudniuk kell a NATO-országok kormányainak.

A miniszterek kifejezik reményüket, hogy a NATO-országok kedvező választ adnak a szocialista államok felhívására, hogy ne telepítsenek több nukleáris fegyvert Európában, s arra a javaslatukra, hogy kezdjenek tárgyalásokat ezekről a fegyverekről. Újból hangsúlyozzák, hogy az erőegyensúlyt az európai földrészen nem a fegyveres erők, s a fegyverkezési hajszá további fokozásával lehet és kell fenntartani, hanem a katonai szembenállás csökkentésével konkrét leszerelési — különösen nukleáris leszerelési — intézkedésekkel. Súlyos felelősséget venne magára az emberiség előtt az az állam és kormány, amely ezzel ellentétesen cselekedne.

A katonai enyhülést szolgáló intézkedések egyeztetésének gyakorlati módzatait áttekintve, a miniszterek tájékoztatták egymást azokról a megbeszél-

sekről és konzultációkról, amelyeket országaik az európai biztonsági és együttműködési értekezleten részt vett többi állammal folytattak, a Varsói Szerződés országainak 1979. május 15-i budapesti javaslatáról és európai politikai szintű konferencia összehívására.

A miniszterek megállapították, hogy Európa-szerte növekvő az érdeklődés az európai katonai enyhülés és a leszerelés kérdéseivel foglalkozó konferencia iránt és a szocialista országok erre vonatkozó javaslata néhány más állam javaslata mellett komoly tanulmányozás tárgya. Az ülésen képviselt államok — annak érdekében, hogy mihamarabb egyetértés jöjjön létre a konferencián áttekintésre kerülő és megoldandó kérdésekről, a lebonyolítás rendjéről, a lebonyolítás előkészítéséről —, célszerűnek tartják, hogy ezekről már a jelenlegi szakaszban kifejtésük elkövetésük.

Úgy vélik, hogy a katonai enyhülés és a leszerelés kérdéseivel foglalkozó konferencián megvitathatnak az európai államok közötti bizalom erősítésére, valamint a földrészen levő fegyveres erők és fegyverzetek koncentrációjának és méreteinek csökkentésére irányuló intézkedéseket.

A megfelelő kérdések áttekintését és az ezekkel kapcsolatos konkrét megállapodások egyeztetését célszerű szakaszonként elvégezni, kezdve az egyszerűbb intézkedésekkel és lépésekről lépésről haladva a nagyobbak és mélyrehatóbbak felé. A konferencia munkáját oly módon kellene megszervezni, hogy az egyes szakaszok között folyamatosan legyen az előrehaladás a bizalom erősítő intézkedésekben, a katonai szembenállás enyhítésében, a fegyveres erők és fegyverzetek koncentrációjának és méreteinek csökkentésében, csakúgy, mint más leszerelési intézkedésekben. Ennek során az előrehaladás az egyik területen további lehetőségeket teremtené eredmények elérésére más területeken is.

Az európai katonai enyhüléssel és leszereléssel foglalkozó konferencia első szakaszában a munkát a bizalom erősítő intézkedésekre kell összpontosítani. Ami ezeknek, az öszeurópai értekezlet zárókönyvével összhangban megvalósuló intézkedéseknek a továbbfejlesztését és kiegészítését illeti, az ülésen képviselt államok kézik megállapodni arról, hogy

— a zárókönyv által meghatározott körzetben tartott nagy hadgyakorlatokról ne 25 ezer, hanem 20 ezer fős szinttel, és ne három héttel, hanem egy hónappal a gyakorlat megkezdése előtt adjanak tájékoztatást;

— az ugyanebben a körzetben végrehajtott 20 ezer fős szint feletti szárazföldi csapatmozgásokat bejelentik;

— az ebben a körzetben tartott nagy légi hadgyakorlatokat bejelentik;

— az öszeurópai értekezleten részt vett többi állam parti vizeinek közelében folytatott nagy haditengerészeti gyakorlatokat bejelentik;

— a hadgyakorlatok méreteit 40–50 ezer fős szintre korlátozzák.

Készek megvizsgálni a bizalom erősítő intézkedésekkel kapcsolatos más javaslatokat is.

nek elő a katonai szembenállást csökkentő és a leszerelési intézkedésekre vonatkozóan.

Az ülésen képviselt államok véleménye szerint a katonai enyhülést és a leszerelést célzó kézzelfogható intézkedések annál hatékonyabbak és messzehatóbbak lesznek, minél határozottabban párosulnak a háború kitörése veszélyének csökkentését, az államok biztonsága szavatolásának erősítését szolgáló politikai és szerződéses-jogi lépésekkel. Ez egyaránt érvényes globális és európai méretben. E cél szolgálja a Varsói Szerződés tagállamainak javaslata: kössenek szerződést az öszeurópai értekezleten részt vett államok között, hogy elsőként nem alkalmaznak egymással szemben sem nukleáris, sem pedig hagyományos fegyvereket. Sikra szállnak mindazon intézkedések és megállapodások elfogadásáért és megvalósításáért, amelyek arra irányulnak, hogy megerősítsék az erőszakról és az erőszakkal való fenyegetésről történő lemondás elve tiszteletben tartásának politikai és jogi alapját Európában.

Az ülés résztvevőinek véleménye szerint e célokat szolgálja a szocialista országok azon javaslatának megvalósítása is, hogy a NATO és a Varsói Szerződés tagállamai ne bővítsék a két szövetség résztvevőinek körét. Hangsúlyozták, hogy az ülésen képviselt államok változatlanul kérik a Varsói Szerződés és az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének egyidejű feloszlására, s első lépésként — a katonai tevékenység kölcsönös csökkentésével kezdve — katonai szervezeteik felszámolására.

Azokat a konkrét javaslatokat, amelyek a háború kitörésének veszélyét csökkentő politikai és szerződéses-jogi lépésekre vonatkoznak, szintén az európai katonai enyhülés és a leszerelés kérdéseivel foglalkozó konferencián célszerű megvitatni olyan rendben és sorrendben, amilyenben annak résztvevői egymás között megegyezhetnek.

A politikai tanácskozó testület 1978. november 23-i moszkvai nyilatkozatának elvi megállapításából kiindulva az ülés résztvevői rámutatnak: az általuk javasolt az európai katonai enyhülés és a leszerelés kérdéseivel foglalkozó konferencia arra hivatott, hogy a helsinki tanácskozás által megkezdett öszeurópai folyamat fejlődésének lényeges részévé és fontos irányává váljon. A konferencia sikere nagy mértékben hozzájárulna a helsinki zárókönyvben megfogalmazott feladat megvalósításához, ahhoz, hogy az enyhülés folytonossá, egyre életképesebbé, keretektől mentesé váljon, s hozzájáruljon Európa békéjének és biztonságának megszilárdításához.

Ami az európai katonai enyhüléssel és leszereléssel foglalkozó konferencia gyakorlati előkészítését illeti, az ülés résztvevői azon a véleményre vannak, hogy az előkészítés kapcsolódjon az öszeurópai keretekben megvalósuló más gyakorlati lépésekhez, amelyek közül a soron következő, az öszeurópai értekezleten részt vett államok képviselőinek küszöbönálló madridi találkozója. Úgy vélik, hogy az öszeurópai értekezleten részt vett államok közötti konzultációknak lényeges szerepet kell játszaniuk abban, hogy egyetértésre jussanak a konferencia összehívásáról és előkészítéséről. Az öszeurópai értekezlet előkészítésének tapasztalatai azt mutatják, hogy a kezdetben kétoldali konzultációkat a későbbiek során célszerű többoldali alapon folytatni. Az ülés résztvevőinek meggyőződése, hogy lehetőleg minél előbb, például 1980 tavaszára

össze kellene hívni egy sokoldalú előkészítő munkatalálkozót.

Az európai értekezleten részt vett államok madridi találkozásán meg lehetne vizsgálni a konferencia lényeges szervezési kérdéseivel foglalkozó, az előkészítés eredményeként megszületett ajánlásokat, beleértve az első szakasz napirendjét, azzal a céllal, hogy döntsék a konferencia összehívásáról és a lebonyolítás rendjéről.

Az ülésen képviselt államok felhívják az öszeurópai értekezleten részt vett államokat, tanulmányozzák behatóan az európai katonai enyhüléssel és leszereléssel foglalkozó konferencia céljairól, tartalmáról, munkarendjéről és előkészítéséről kialakított fenti elképzeléseket, adjanak rájuk kedvező választ, hogy meg lehessen kezdeni e kérdések egyeztetését. Ez új, tényleges lépés lenne a kölcsönös bizalom erősítésére, az európai béke és biztonság megszilárdítása érdekében.

Az ülés résztvevői újból megerősítették, hogy államaik érdekelték a közép-európai fegyveres erők és fegyverzetek csökkentéséről folyó bécsi tárgyalások sikerében, kérik elősegíteni, hogy a tárgyalásokon megállapodások szülessenek mind a fegyveres erők és fegyverzetek tényleges csökkentéséről, mind pedig az ezzel kapcsolatos más intézkedésekről.

A Varsói Szerződés tagállamainak a bécsi tárgyalásokon tett kezdeményezései, hogy a lényegét illetően közlésük a felek álláspontját, jelentősen megnövelték a megállapodás lehetőségét. A Szovjetunió döntése a Közép-Európában állomásozó csapatok létszámának és fegyverzetének egyoldalú csökkentésére az előrehaladás új feltételeit teremt meg a bécsi tárgyalásokon. Az előrehaladás megköveteli a tárgyalások nyugati résztvevőitől, fejezzék ki politikai akaratukat és készségüket, hogy ténylegesen hozzájárulnak megállapodás előkészítéséhez, a katonai enyhüléshez Közép-Európában.

Az európai biztonsági és együttműködési értekezleten részt vett államok képviselői madridi találkozásán előkészítéséről folytatott véleménycseré és kölcsönös tájékoztatás során a miniszterek újból megerősítették, hogy államaik fontosnak tartják az öszeurópai értekezlettel megkezdődött folyamat továbbfejlesztését, ami az enyhülést, a biztonság megszilárdítását és az együttműködés erősítését szolgálja Európában. A madridi találkozóhoz hozzá kell járulnia az öszeurópai eszmecsere kibővítéséhez, új ösztönzést kell adnia a helsinki zárókönyv, mint egységes egész, megvalósításához.

Az ülésen képviselt államok, a politikai tanácskozó testület moszkvai nyilatkozatának megfelelően arra törekednek, hogy a madridi találkozó ténylegesen előrevigye az európai biztonság és együttműködés ügyét. Úgy vélik, ennek a találkozóhoz hozzá kell járulnia az európai biztonság katonai vonatkozásival foglalkozó megállapodások eléréséhez, hatékony intézkedések elfogadásához, különösen az európai katonai enyhüléssel és leszereléssel foglalkozó tanácskozó összehívásához. Fontos az is, hogy a találkozó a helsinki zárókönyv rendelkezéseivel összhangban elősegítse olyan intézkedések elfogadását, amelyek az öszeurópai értekezleten részt vett államok közötti széles körű és korlátozásoktól mentes kereskedelmi, gazdasági és tudományos-műszaki együttműködés fejlesztésére irányulnak. Lényeges, hogy mindez hozzájáruljon az öszeurópai értekezleten részt vett államok közötti béke és biztonság megszilárdításához, a kultúra, a tudomány, az oktatás, a művészet terén és más humanitárius területeken is.

Az ülés résztvevői hangsúlyozták, hogy fokozni kell a madridi találkozó előkészítő munkáját. Ismételtlen megerősítették, hogy országok e célból továbbra is kérik két- és többoldalú konzultációkat folytatni az öszeurópai értekezleten részt vett valamennyi állammal. Abból indulnak ki, fontos lenne ezen konzultációk során még a találkozó megkezdése előtt megegyezésre jutni arról, hogy a zárókönyv megfelelő fejezeteinek milyen konkrét kérdéseiben lehetne további gyakorlati lépéseket tenni. Ezek olyan kérdések legyenek, amelyek megoldásában az öszeurópai értekezleten részt vett valamennyi állam érdekelt, s megvizsgálásuk új lehetőségek feltárását ígéri az együttműködés bővítésére és a politikai légkör javítására az európai földrészen.

A miniszterek kifejezésre juttatták a konzultációkon — figyelembe véve a madridi találkozó jelentőségét az enyhülés megszilárdításában, az európai katonai enyhüléssel és leszereléssel foglalkozó konferencia összehívására vonatkozó döntés elfogadásában és a földrész helyzetének javításában: egyetértésre lehet jutni abban is, hogy az államok milyen szinten képviseltessek magukat a találkozóon.

Az ülés résztvevői kifejezték reményüket, hogy a madridi találkozó alapos előkészítése, tárgyszerű és konstruktív légkörben történő lebonyolítása érzékelhető előrelépést tesz lehetővé a találkozó zárókönyvben foglalt elvek és ajánlások valóra váltásában.

A miniszterek kifejezésre juttatták államaik aggodalmát a reakciós erők szűnni nem akaró, sőt, erősödő próbálkozásai miatt, amelyek fékezni az enyhülés elmélyítésének és kiszélesítésének folyamatát, bizalmatlanságot és ellenségeskedést szítanak a népek között, s aláássák az államok közötti együttműködést és kölcsönös megértést. A népek közötti kölcsönös tisztelet és barátság fejlesztésének érdekei megkövetelik, hogy minden állam szilárdan kötelezze el magát: nem enged meg saját területén más államok ellen irányuló tevékenységet, beavatkozást a belügyekbe, s elősegíti a valós tájékoztatást a népek életéről.

A miniszterek megerősítették államaik megingathatatlan elhatározását, hogy az öszeurópai értekezleten részt vett valamennyi országgal csakúgy, mint a világ összes államával az államközi kapcsolat azon elvei alapján építik kapcsolataikat, amelyeket legmagasabb szinten a zárókönyvben meghirdettek. Minden államot felhívják arra, hogy nemzetközi kapcsolataikban ezt az irányvonalat kövessék, mivel ez megfelel valamennyi nép érdekeinek.

A külügyminiszteri bizottság ülésén a résztvevők véleménycserét folytattak a Varsói Barátsági, Együttműködési és Kölcsönös Segítségnyújtási Szerződés fennállásának közelgő 25. évfordulójáról.

A miniszterek hangsúlyozták, hogy az évfordulóról államaik barátságának, együttműködésének, egységének és összeforrtóságának szellemében, az enyhülés elmélyítéséért, a leszerelésre való áttérésért, az európai béke és biztonság megszilárdításáért vívott harc jegyében emlékeznek meg, a Varsói Szerződés tagállamainak a nemzetközi problémák megoldásáért, az államok egyenjogú és baráti kapcsolatainak valamennyi nép javára történő fejlesztését célzó aktív és építő jellegű tevékenységének megfelelően.

A Varsói Szerződés fennállásának 25. évfordulója kapcsán az ülésen ajánlásokat fogadtak el, amelyeket a szerződés tagállamainak kormányai elé terjesztenek.

A külügyminiszteri bizottság ülése az eltérési együttműködés és testvéri barátság légkörében zajlott le.

Jó alap a továbblépéshez

Az államigazgatási munka korszerűsítése a Hajdúnánási városi Tanácsnál

Mint ismert, a párt XI. kongresszusának határozata előírta, hogy az államigazgatásban egyszerűsíteni, gyorsítani kell az ügyintézés, növelni kell a közszolgálat kulturáltságát, s meg kell szüntetni az előforduló bürokratikus jelenségeket. A határozat alapján fontos párt- és állami határozatok születtek.

A megyei tanács végrehajtó bizottsága Hajdúnánási város tanácsát felkérte, hogy a megyében kísérleti jelleggel az államigazgatási munka korszerűsítésére, egyszerűsítésére. E döntés alapján a városi tanács végrehajtó bizottsága két évre szóló komplex tervet fogadott el a teendő intézkedésekre. Mintául Törökszentmiklósi város tapasztalatait vették, elképzelésünket egyeztetve a megyei tanács vezetőivel és a városi pártbizottsággal.

Az államigazgatás korszerűsítését és egyszerűsítését a következő főbb intézkedések szolgálták: központi ügyfélszolgálati iroda létrehozása; központi ügyirat-nyilvántartás kialakítása; központi leíróiroda szervezése és egyéb szervezési feladatok végrehajtása.

Szervező munkánk legfontosabb lépése a központi ügyfélszolgálati iroda létrehozása volt. Azt a célt tűztük magunk elé, hogy a hagyományos szakigazgatási szervekre — osztályokra — történt tagolás érintetlenül hagyásával alakítsunk ki egy olyan részt az apparátusban, amely kizárólag a lakosság ügyeinek intézésével foglalkozik. Az irodába öt szakosztálytól kerültek dolgozók: a titkárságtól és az egészségügyi egy-egy fő, a műszaki osztálytól két fő, a pénzügyi, terv- és munkügyi osztálytól a hétfős adócsoport, és a teljes igazgatási osztály öt fővel.

Az iroda az év szeptember 1-vel indult be. Minden dolgozó munkáját a szó szoros értelmében a nyilvánosság előtt végzi, hiszen 16 ügyintéző a tanács háza földszintjén dolgozik egy felkőr alakú helyiségben, és valamennyi ügyfél itt jelenik meg ügyes-bajos dolga intézésére. Bizonyos személyes jellegű ügyekben meghallgatás végett két „meghallgató szoba” áll a dolgozók rendelkezésére.

Az iroda szeptember 1-e óta működik, az azóta eltelt idő nem elegendő átfogó tapasztalat levonására. Az eddigi tapasztalatok azonban azt igazolják, hogy ebben a szervezeti felállásban érezhetően meggyorsult az ügyintézés, ennek következtében az állampolgárok az eddigénél kevesebbet várakoznak.

Szakigazgatási szerveinkhez évente általában 16—17 ezer ügyirat érkezik, ezenkívül 20—22 ezer ügynevezett határozat jellegű okirat kerül kiadásra. Ezeket az ügyiratokat szakigazgatási szervként — osztályonként — veszik nyilvántartásba.

Ezt a gyakorlatot úgy kívánjuk megváltoztatni, hogy központi iktatóirodát hozunk létre 1980. január 1-vel. Az apparátushoz érkező valamennyi ügyirat itt kerül iktatásra, elintézés után postázásra és irattározás-

ra. Ettől azt várjuk, hogy megszűnjön az osztályok közötti levelezés, csökkenjen a belső bürokrácia és az ügyintézés folyamata pontosan ellenőrizhető legyen.

Az apparátusban hat adminisztrátorra három jelenleg az ügyiratkezelés, a gépírás és az egyéb adminisztrációs munkák egy részét is. A szükséges adminisztráció idejében történő elvégzése, a leíró kapacitás jobb kihasználása érdekében 1980. január 1-től központi leíróirodát hozunk létre.

Folyamatban van a központi leíróiroda helyiségeinek kialakítása, mely a titkárság felügyelete mellett fog működni. A dolgozók egymástól hangszigetelt fallal elválasztott leíróhelyiségben fognak dolgozni.

A korszerűsítési munkában fontosnak tekintjük a technika alkalmazását, a pontos, gyorsabb, áttekinthető ügyintézés és az élmunkával való hatékonyság végett.

A tanács testületi ülésén — tanácsülés, végrehajtó bizottsági ülés — és néhány munkaterületen, például szabálysértési eljárásnál már magnetofon alkalmazunk. Megrendeltünk olyan elektromos meghajtású pátermoszter elven működő szakrénnyeket, amelyekben a fontosabb iratok — adólapok, népegysnyilvántartó lapok stb. — tárolása, kezelése történt.

Az egyéb szervezeti korszerűsítések körében megtörtént az egészségügyi intézmények integrációja. Ennek keretében a városi rendelőintézethez került integrálásra a szülőotthon és a betegellátás. Az integráció keretében 19 orvos, ebből 13 szakorvos — melyből 8 fő másodállásban látja el a feladatát — összesen: 113 fő dolgozik. Megtörtént a szociális ellátás integrálása is.

A művelődési intézmények integrációjának végrehajtása keretében megtörtént hat óvodai csoport, ezenkívül a művelődési központ és ifjúsági ház összevonása, és 1980. január 1-vel megtörtént a gimnázium, szak-középiskola és a középiskolai kollégium összevonása.

Véleményünk szerint a kibővített ügyfélszolgálati iroda, a központi leíróiroda és központi iktatói teljesebb beállítására 1980 végével lehet számolni. Addig is folyamatosan és rendszeresen vizsgálni és értékelni fogjuk a munkát. Az eddigi munka eredményét úgy lehetne summázni, hogy biztató folyamat bontakozott ki a Hajdúnánási városi Tanácsnál az államigazgatási munkában. Az eddig tett szervezeti intézkedés jó alap a továbblépéshez.

A tanács igazgatási munka korszerűsítését, fejlesztését társadalmi fejlődésével együttjárónak, annak szerves részékként mint összetett feladatot fogjuk fel. Ennek keretében a városi tanács a lakosság ügyintézésében kísérleti meg egy olyan gyakorlat kialakítását, mely közelebb viszi az igazgatási munkát az állampolgárokhoz annak reményében, hogy ez tovább fogja javítani a tanács és a lakosság kapcsolatát.

Tarr Sándor
tanácselnök

Miből tevődnek össze a vendéglátóipari ételárak?

A dolgozók az utóbbi időben gyakran teszik szövé a vendéglátóipari árak, különösen az ételek árának emelkedését. Ez indokoltja a tényes beszerzési ártól — a Belkereskedelmi Minisztérium és az Országos Anyag- és Árhivatal által hűsrészenként előírt kalkulációs árral kell számolni. (Ez a kalkulációs ár a csont nélküli sertéscsomb esetében például kilogrammonként 73,65 forint, tehát alacsonyabb a fogyasztói árnál, ami 78 forint.)

A vendéglátóiparban a feldolgozott ételek árát a ténylegesen felhasznált nyersanyag értéke és a megállapított haszonkulcs nagysága határozza meg.

Az ételekhez felhasznált nyersanyagokat a kalkulációban a tényleges beszerzési áron vagy a vállalat által saját hatáskörben kialakított elszámoló áron kell figyelembe venni — a rögzített és maximált fogyasztói árformába tartozó tökéhsűk kivételével. Az elszámoló áras cikkek jegyzékét a vendéglátóipari vállalatok az üzletek részére megküldik. A tökéhsűk — függetlenül a tényleges beszerzési ártól — a Belkereskedelmi Minisztérium és az Országos Anyag- és Árhivatal által hűsrészenként előírt kalkulációs árral kell számolni. (Ez a kalkulációs ár a csont nélküli sertéscsomb esetében például kilogrammonként 73,65 forint, tehát alacsonyabb a fogyasztói árnál, ami 78 forint.)

árak növelését — többek között — az alapanyagok, a villamos energia, a mosatás, a beruházás drágulása, valamint a dotációs rendszer változása tette szükségessé. Megszűnt a II. osztályú éttermekben az ételárak állami támogatása, de továbbra is fennmaradt a III. és a IV. osztályú vendéglátó helyeken, valamint a gyermek-, a diák- és a munkahelyi étkeztetésben. Ez arra mutat, hogy az alacsonyabb osztályú vendéglátó egységekben a költségemelés az árszínvonal emelkedése önmagában nem egyenlítette ki.

Mi változott a vendéglátásban?

Mivel az ételforgalom az áremelés óta a számítottnál erősebben mérséklődött, a vendéglátóipar november elsejétől differenciált árcsökkentést hajtott végre. A Belkereskedelmi Minisztérium vendéglátóipari főosztályának, a sajtóban is megjelent tájékoztatója szerint a II. osztályú vendéglátó üzletekben az ételek árát átlagosan 10 százalékkal csökkentették. Az árvaltoztatásokat a kereslet és a kínálat alakulásától teszik függővé. Először azokban az üzletekben csökkent az ételek ára, amelyekben jelentősebb mértékben visszaesett a kereslet.

Az osztályon felüli és az I. osztályú vendéglátó üzletekben a vállalatok döntése alapján átlagosan 20, illetve 17 százalékkal mérsékelhetik az ételek árát. A III. és IV. osztályú vendéglátóipari egységekben, valamint a munkahelyi, a gyermek- és a diákétkeztetésben az árak változatlanok maradnak.

Az újabb vizsgálatok a vendéglátás ár- és üzletpolitikai magatartásában a korábbiaknál jóval kevesebb hiányosságot tapasztaltak. Az üzletek rugalmasabban alkalmazkodnak az áremelés következtében megváltozott lakossági igényekhez: a legtöbb helyen kis adagokat, zónaételeket, gyermekmenüket vezettek be. Az új árviszonyok, valamint a kereslet alakulása a vendéglátóipari egységeket átgondoltabb arpolitikára, gondosabb étel- és szolgáltatás készítésre készteti. Ez egyaránt szolgálja a vendéglátás és a fogyasztók érdekeit.

Milyen nagyságúak a haszonkulcsok?

A vendéglátóipari vállalatok számára — a jövedelmező gazdálkodás és a fejlesztési célok megvalósítása szempontjából — rendkívül fontos a felszámítható haszonkulcsok mértéke, különösen azok nyereségtartalma (nyereségfedezeti része). Ezért árpolitikájuk kialakítása és érvényesítése során érthetően nyereségük növelésére törekcsenek.

A haszonkulcsokat az üzletpusok és üzletosztályok

figyelembevételével az illetékes árhatóságok határozzák meg. A haszonkulcsok, az IV. osztályú üzletek kivételével, irányjellegűek, vagyis felfelé el lehet térni azokról: az osztályon felüli, valamint az I. és II. osztályú egységekben szabadon, a III. osztályúakban pedig 8 százalékkal.

A melegkonyhás üzletekben például az irányhaszonkulcsok a felhasználó nyersanyagérték százalékában a következők:

Üzletosztály	Haszonkulcs ételeknél	Árforma	Eltérés lehetőségének mértéke a haszonkulcsotól felfelé, %-ban
Osztályon felüli	300	IV. (szabad)	szabadon
I. osztályú	230	IV. (szabad)	szabadon
II. osztályú	146	IV. (szabad)	szabadon
III. osztályú	88	III. megkötéssel mozgó	8
IV. osztályú	44	II. (maximált)	—

A munkahelyi éttermekben kiszolgált előfizeses menü árkszámításánál az ételek nyersanyagértékéhez legfeljebb 31 százalékot lehet hozzászámítani. Az üzem, hivatal, intézmény dolgozói részére ételap szerint kiszolgált étel fogyasztói árát

pedig a IV. osztályú üzletekben legfeljebb 40 százalékos haszonkulcs alkalmazásával lehet meghatározni. A vendéglátóiparban kiszolgált ételek árszínvonala a központi áremelés után a következő mértékben növekedhetett:

IV. osztályú éttermekben	30 százalékkal,
III. osztályú éttermekben	35 százalékkal,
II. osztályú éttermekben	50 százalékkal,
I. osztályú éttermekben	68 százalékkal,
az osztályon felüli vendéglátóipari helyeken	76 százalékkal.

Ez azt jelenti, hogy egyes ételek kisebb, mások nagyobb arányban drágulhattak, de minden étteremben,

vendéglátásban, ételbarban az induló árakban összességében be kellett tartani az említett arányokat. Az éttermi

SZÍNÉSZAR

A SZ

Magas ház tizedik A folyosón négy egy ma fehér csengővel formák, úgyhogy k nyomom a berregőt.

Az ajtó kitárul, s szobás lakás egyik a kishygyereké, így ez a ahogya szükség kív torzát is több célt s plüss stülgarnitúra, a alkotják; ez utóbbi reérthetetlenül utal közására. A művész Éva, a Csokonai Színház, a Zeneművészeti tanára, a Kodály Kö

A művész egy kis lommall, s némi kétké fogad: életében ez az a terjű, s nehezen hiszi el erre mindenféle külső lat nélkül „pusztán” kerül sor, mert be a mutatni azt az énekes rendkívül rövid idő — — alatt a színház operatának markáns egyévé, emlékeztet fősz megformálójává vált. nösen az utóbbi évad meg a „babérok”. Nagy Éva számára: a Mama! vígoperában a kimagasló alakításáért díjjal részesült s ő meg egy évre Nemén vándorserlegés is.

Érdekes, hogy a nagy egy komédiázó szerepet mazott, holott hanga tekintve Mohos Nagy drámai szoprán. Perső jű megmondjuk, ez — arra példa, hogy drám komikum nem kizárja nem feltételezik egym a legnagyobb tragé azok tudják eljásznai, nek van humorérzékű hos Nagy Éva energiú tározott alkat, aki ug kor kellő iróniával is mérlegelni a világ dol ónmaga cselekedeteit. datosságának nyilván nagy része volt abban idáig küzdötté magát: most ne a szó patetika hangjaira, hanem a n levő komoly munkára doljunk.

„Húszéves koromig e be sem jutott, hogy éne legyek” — mondja. — goratárnak készütem geden végeztem el a zervezeti főiskola tagozat utolsó évben Sinkó C énektanárunk, a szeged ra basszistája javasolta foglalkozzam komoly az énekléssel. Így kerü színház kórusába, s ot tam meg első kis szere Vaszy Viktor karmest idején. Közben sok m történt, négy évig J rényben tanítottam rázni, elkezdtem én tanulni, s mivel férjem repitórii állást kap Csokonai Színháznál, ben Debrecenbe költöt. Itt meghallgattak, maj mondták, hogy van ele szopránénekesük, hát jak.”

Ami ezután következ valóban „mesébe illő s lat”: Mohos Nagy Éva deztetett. A színház mű szopránja megbetegede őt kérték fel a helyettes január 2-án. „Képzelté lyen szilveszterem volt, hogy a szerep kéthar tudtam, de a többit h

30 éves a népra

1949-ben alakult a K Lajos Tudományeg néprajzi tanszéke. A állásának 30. évford ünneplő intézet a jub alkalmából kétnapos mányos tanácskozást ta lenlegi és egykori hall nak részvételével.

A december 7-én, p ken 14 órakor kezdődő dezvény során a tá

Ezermester és Úttörőbolt Növekvő forgalom egy üzletben

Az utóbbi években nagy fejlődésnek indult az Ezermester és Úttörőbolt Vállalat tevékenysége. Az elért eredményekről, a várható változásokról Illyés Sándort, a debreceni területi igazgató-ság vezetőjét, kérdeztük.

— Az Ezermester és Úttörőbolt Vállalat alapvető tevékenysége a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség és a Magyar Úttörők Szövetsége politikai nevelő munkájához szükséges eszközök beszerzése és árusítása. Egyik fontos feladatunk a kisdobosok és úttörők, valamint az ifjú gardisták egyenruhával való zavartalan ellátása. Ezen kívül az úttörőmozgalom számára vállalatunk árusítja a szervezeti élet folytatásához szükséges összes felszerelést és kiadványt.

Szorosan kapcsolódik áru-összetételünk a szabad idő célszerű eltöltésének kialakításához és az Edzett ifjúsá-gért mozgalom eszközei-nyének kielégítéséhez. Áru-választékunk kialakításánál arra törekcsünk, hogy a fiatalok minden korosztálya számára megfelelő mennyiségű és minőségű sport- és turisztikai eszközöket árusít-hassunk.

Az ifjúság körében egyre

népszerűbb Csináld magad! mozgalom és a barkácsolók igen széles táborának igényeit évről évre szélesebb skálán próbáljuk kielégíteni. Ennek fontos feltétele a termelő vállalatokkal kiépített jó kapcsolat. Az ipari feldolgozásra már alkalmatlan anyagok, vagy a műszaki paramétereknek 100 százalékosan meg nem felelő műszerek, berendezések és elfekvő készletek a barkácsoló fiatalok számára még jók, valamint a pájtások szakkör-einek munkájához adnak igen értékes segítséget. Ezenkívül népgazdasági szempont-ból is jelentős az, hogy ezek az eszközök, anyagok nem kerülnek selejtesítésre, azokat nem semmisítik meg, hanem hasznos, értékes dologgá válnak.

Vállalatunk a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség, valamint az állami szervek komoly anyagi támogatásával elkezdte a sport- és turisztikai ellátó hálózat kialakítását. Igen kedvező anyagi feltételek mellett köl-csönzünk a fiatalok számára téli és nyári sport- és turisztikai eszközöket. A köl-csönző hálózat kiépítése mellett megkezdtük a barkács-műhelyek létesítését is. Vállalatunk létrehozta a

területi igazgatóságokat annak érdekében, hogy a közvetlen kapcsolat jöhessen létre az úttörőcsapatokkal és KISZ-alapszervezetekkel. Célunk: az áruválaszték kialakítása ne a fővárosban levő központ feladata legyen, s a választék a lehető legnagyobb mértékben feleljen meg a helyi igényeknek. A területi igazgatóságok létrehozása lényeges javulást eredményezett a piacutatlásban, a termelő vállalatokkal, a Kommunista Ifjúsági Szövetséggel és az úttörő-szövetséggel meglévő kapcsolatunk erősítésében és szélesítésében.

A debreceni területi igazgatóságokhoz Hajdú, Szabolcs-Szatmár, Borsod és Szolnok megye tartozik. Legjobb helyzetben Borsod megyében vagyunk, ahol több boltunk és barkácsműhelyünk, valamint sport-turisztikai köl-

csönzök van. Ezek létrehozásában nagy segítséget kaptunk a Borsod megyei párt- és állami szervektől. Terveink szerint a területi igazgatóságokhoz tartozó minden megyében a Borsodhoz hasonló fejlődést szeretnénk elérni. Ezt természetesen saját erőből megoldani nem tudjuk, ehhez kérjük a helyi szervek komoly támogatását is.

Debreceni üzletünk ebben az esztendőben közel 25 millió forintos forgalmat bonyolít le. Ennek nagy részét, 16 millió forintot különböző iparcikkek, hobbfelszerelések értékesítése adja. Közel 7 millió forint a mozgalmi áruk, úttörőcikkek árbevételéből származik. Meghaladja a 2 millió forintot a barkács-cikkek forgalma. Az igény ennek többszöröse, több üzlet-helyiségben lényegesen nagyobb forgalmat tudnánk lebonyolítani.

Egy negyedév múlva kinyit az Unió Áruház

Debrecen egyik legnagyobb kereskedelmi beruházása az ötödik ötéves tervben a Hajdú-Bihar megyei Vegyesipar-cikk-kiskereskedelmi Vállalat és a Hajdú-Bihar megyei Ruházati Kiskereskedelmi Vállalat társulások áruháza, az Unió Áruház. A több mint 5 ezer négyzetméter területű iparcikkáruház beruházásának pénzügyi fedezete: 34 millió forint állami támogatás, 10—10 millió forint megyei, illetve városi tanácsi támogatás. A 95 millió forintos beruházási költség többi részét az áruházak majdani üzemeltető tanácsi kiskereskedelmi vállalatok fedezik, fejlesztési alapjukból.

Az építmenny műszaki átadása megtörtént, jelenleg a KERIPAR szakemberei a szükséges berendezések szerelését végzik. Az elkészülések szerint a jövő év első negyedének végén adják át az Unió Áruházat.

Dolgoznak a villanszerelők

Ze rak?

ét — többek kö-
alpanyagok, a
ergia, a mosatás,
drágulása, va-
ációs rendszer
ette szükségessé.
II. osztályú ét-
z ételárak álla-
sa, de továbbra
it a III. és a IV.
degláló helye-
a gyermek-, a
unkahelyi étkez-
arra mutat, hogy
nyabb osztályú
egységeken a
edést az árszín-
kedése önmagá-
enlített ki.

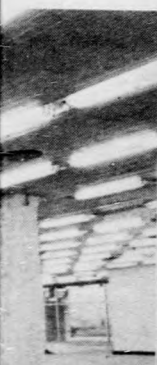
ltozott a átásban?

ételforgalom az
a a számítottánál
méréselődött, a
ar november el-
reanciált árcsök-
tt végre. A Bel-
Minisztérium
ari főosztályá-
ban is megjelent
szerint a II.
degláló üzletek-
árát átlagosan
al csökkentették.
tásokat a keres-
lát alakulásától
Elsősorban
üzletekben csök-
k ára, amelyek-
ebb mértékben
kereslet.
n felüli és az I.
degláló üzletek-
alok döntése
gosan 20, illetve
al mérsékelhe-
árát. A III. és
vendéglátó-ipari
valamint a
a gyermek- és a
sben az árak
maradnak.
vizsgálatok a
ar- és üzletpoli-
társában a ko-
val kevesebb
tapasztaltak. Az
almasabban al-
k az áremelés
a megváltozott
nyekhez: a leg-
kis adagokat,
gyermekmenü-
be. Az új árvi-
mint a kereslet
vendéglátó-ipari
gondoltabb ár-
pontosabb étlap-
készíteti. Ez
gálja a vendég-
gyasztók érde-

va ház

beruházása
gyei Vegyes-
Hajdú-Bihar
társulások
zer négyzet-
nak pénzügyi
10—10 mil-
mogatás. A
bi részét az
kereskedelmi

z, jelenleg a
dezésék sze-
jövő év első
zat.

SZÍNÉSZARCOK

A DRÁMAI SZOPRÁN

Magas ház tizedik emelete az újkerti lakótelepen. A folyosón négy egyforma barna ajtó, négy egyforma fehér csengővel. A nevek szerencsére nem egyformák, úgyhogy kiválasztom a keresettet, s megnyomom a berregőt.

Az ajtó kitérül, s néhány lépés után máris a két-szobás lakás egyik szobájában vagyunk. A másik a kigyereké, így ez egyszerre dolgozó, fogadó és háló, ahogy a szükség kívánja. Ennek megfelelően a bútorzat is több célt szolgál: fémestények a falon, egy plüss stílgnarnitúra, egy széles heverő és egy pianínó alkotják; ez utóbbi — de szűk hozzá a szoba — félreérthetetlenül utal a lakás tulajdonosainak foglalkozására. A művészpár ugyanis: Mohos Nagy Éva, a Csokonai Színház magánénekes és Szűcs Lajos, a Zeneművészeti Főiskola debreceni tagozatának tanára, a Kodály Kórus másodkarmestere.

A művész egy kis izgalommal, s némi kételkedéssel fogad: életében ez az első interjú, s nehezen hiszi el, hogy erre mindenféle külső sugallat nélkül „pusztán” azért kerül sor, mert be akarjuk mutatni azt az énekesnőt, aki rendkívül rövid idő — öt év — alatt a színház operatőrzatának markáns egyéniségévé, emlékezetes főszerepek megformálójává vált. Különösen az utóbbi évad érlelte meg a „babérokat” Mohos Nagy Éva számára: a Vivát Mama! vígoperában nyújtott kimagasló alakításáért nívódíjjal részesült s ő kapta meg egy évre Neményi Lili vándorszerleget is.

Erdekes, hogy a nagy siker egy komédiázó szerepet jutalmazott, holott hanganyagát tekintve Mohos Nagy Éva drámai szoprán. Persze, ha jól megmondjuk, ez inkább arra példa, hogy dráma és komikum nem kizárják, hanem feltételezik egymást, s a legnagyobb tragédiákat azok tudják eljátszani, akiknek van humorérzékük. Mohos Nagy Éva energikus, határozott alkat, aki ugyanakkor kellő iróniával is képes mérlegelni a világ dolgait és önmaga cselekedeteit. Céltudatosságának nyilvánvalóan nagy része volt abban, hogy idáig küzdötte magát — s most ne a szó patetikuss felhangjaira, hanem a mögötte levő komoly munkára gondoljunk.

„Hűszéves koromig eszembe sem jutott, hogy énekesnő legyek” — mondja. — „Zongoránál készültem, Szegeden végeztem el a zeneművészeti főiskola tagozatát. Az utolsó évben Sinkó György énektanárunk, a szegedi opera basszistája javasolta, hogy foglalkozzam komolyabban az énekléssel. Így kerültem a színház kórusába, s ott kaptam meg első kis szerepemet Vaszy Viktor karmestersége idején. Közben sok minden történt, négy évig Jászberényben tanítottam zongorázni, elkezdtem énekelni tanulni, s mivel férjem korrepetitori állást kapott a Csokonai Színháznál, 1974-ben Debrecenbe költöztünk. Itt meghallgattak, majd azt mondták, hogy van elegendő szopránénekesük, hát várjak.”

Ami ezután következett, az valóban „mesébe illő fordulat”: Mohos Nagy Éva felfedeztetett. A színház mindkét szopránja megbetegedett, és őt kérték fel a helyettesítésre január 2-án. „Képzhetni, milyen szilveszterem volt. Igaz, hogy a szerep kétharmadát tudtam, de a többi három

nap alatt kellett megtanulnom, és zenekari, együttes-próba nélkül, csak bejáró próbával énekeltem el. A végzet hatalmából Leonórárt.” Hogy milyen eredménnyel, arra bizonyíték a másnap megkötött szerződés, amelyre Mohos Nagy Éva a Csokonai Színház magánénekesneinek sorába lépett. Oriási ugrás ez a színházi szakmában, amivel az ember hirtelen a szakadék szélére is kerül: a lehetőségek szakadéka elé, aminek kezdeti nehézségein vagy sikerrel evickél át, vagy... Az öt év alatt elénekelt tizenöt szerepből arra lehet következtetni, hogy Mohos Nagy Évának sikerült. Csak néhányra emlékezzünk: Gilda a Rigolettóból, Musette a Bohéméletből, Cso-cso-szán a Pillangókisasszonyból, Erzsébet a Don Carlosból, Leonóra a Trubadúrból, s legutóbb az Aida címszerepe. Országos lapokban is szép kritikákat kapott.

„Ha a színház nem akarja ennyire, akkor nem sikerül. De nagyon biztatott Szabó László karmester és Kertész Gyula rendező, akik zenei irányításában azóta is hiszek. Két évig „beugró”, helyettesítő voltam, aztán második majd első szereposztásban kaptam feladatokat. Minek köszönheti ezt? „Inkább szerencsének mondanám, hogy zeneileg biztos vagyok, amiben közrejátszik zongoratanári múltam is.”

Megáll a beszélgetés, az alkalomra készített feketét és friss fánkot kapok. Ez utóbbi percekre leköt, s nehezen megy a jegyzetelés. Mégis adódik a kérdés: elég-e a zenei biztonság? „Dehogy, bár alapvető feltétel. A szép hang sem elég. Hiszen nem feltétlenül jó színész az, akinek kitünő orgánuma van. A lényeg a hang és a kifejezés egysége. A szerep lelkét kell minél jobban megismerni, ahhoz eljutni teljes azonosulással. Összhangban kell lenni a hangbéli és a színészi megoldásoknak, mert a modern énekes: énekes színész. Csakhogy mire az ember megtanulja a szakma minden titkát, nyugdíjba megy.”

Rokonszenves a relativitás-elméletnek ez a megfogalmazása. Sikeresen túlvagyok a fánkon is, semmi akadály a további diskurzusnak. Téma pedig adódik bőven. Miért hagyta ott a zongorát, hiszen szakmája volt? „Mert az éneklés az, amivel a zenét a legjobban ki tudom fejezni. Az opera minden vita ellenére él, mert dráma, s mert emberi érzéseket tükröz. Egy jó előadásban önmagára is-

merhet a néző”. Tényleg, mi a jó? Tehetségét illetően nem volt még kétsége önmagával szemben? „Ha a nagyok lemezeit tettem fel, akkor volt. Ha bizonyos kollégákat, akkor nem.”

Vállalja a viszonyítást, mégis kitér előle. Megértem, hogy Mohos Nagy Éva is magáról beszél inkább nyugodtan. Ez ugyanis csak azoknak fájhat, akik amúgyis orrolnak rá valamiért. Van nekik ilyenek? „Nem számoltam, s nem is törődöm velük. Tiszteletben tartom embertársaim szuverenitását: ha hibáznak, ritkán szólok, ha jót tesznek, dicsérem őket.” Hol van itt akkor a nyíltság? „A művészek az átlagosnál — érkezőnyebbek, s van, aki a jószándékú észrevételt is sértő dőfészként kezeli. En nem akarok fölösleges konfliktusokat, elég bajom van magammal, a szerepek betanulásával, a fejlődéssel, a munkámmal.”

Megintcsak a relativitás — gondolom —, s megint igaz van. Bár, ha arra gondolok, hogy ez az írás is csak relatív fogja visszaadni azt, milyen volt Mohos Nagy Éva debreceni operaezenésnö 1979 decemberének elején... Búcsúzásul azért még megkérdelem: elégedett? Nem vágyik el innen?

A válasz a banális kérdésre talán következik az eddigiekből: „Jól érzem magam a Csokonai Színházban. Itt kaptam meg énekesi pályámon eddig mindent, belső zenei izlésem egyezik a zenei vezetőkével. Remélem, hogy a szép szerepek ezután sem kerülnek el — akkor meg miért vágynék el?”

Kilépek a folyosóra. A barna ajtó bezárul mögöttem, s ha vissza akarnék térni, új-ból csengetnem kellene.

Turi Gábor

A HÉT FILMJEI

A jeles múlt századi nyomozóról, Nick Carterről készített színes csehszlovák bűnügyi filmparódiát Oldrich Lipsky rendező. Címe: Nick Carter, a szuperdetektív. A főszerepet Michal Docolomansky és Rudolf Hrusinsky játsszák. Vetítik: Apolló délelőtt és délután december 10—12, Híradó december 6—9, Klinika december 10—11, Meteor december 6—9.

Napjaink témáival foglalkozik a Magánvélemény című színes szinkronizált szovjet film, amelyet Jurij Karaszik rendezett. A főszereplők: Vlagyimir Menysov, Ljudmila Csurszina és Jelena Proklova. A filmet Debrecenben december 6—11. között a Művész moziban vetítik.

MAGÁNVELEMÉNY

Pártosság, népiség, realizmus

GONDOLATOK EGY FONTOS KIADVÁNYRÓL

A Kossuth Könyvkiadó népszerű Esztétikai Kiadvány sorozatában egy fél éven belül két újabb kötet jelent meg. Utóbb: A realizmus a képzőművészetben, korábban A realizmus az irodalomban című. Mindkettő annak az országos jelentőségű, kiemelt kutatásnak az eredménye és részterméke, amely a Magyar Tudományos Akadémia Társadalomtudományi Koordinációs Bizottsága gondozásában 8. számú főirányként „A pártosság, népiség, realizmus időszere kérdései, a hazai és a külföldi irodalom, valamint a szocialista művészet fejlődésének hazai tapasztalatai” címet viselte. A jövőben pedig a kutatások folytatódna — a „Művészet a közönségekben” címen. Bár a cím valószínűleg módosulni fog, a téma azonban nem változik: a művészet (irodalom) és közönség kapcsolatának vizsgálatára helyeződik a hangsúly e főtémán belül.

A 8-as számú főirány témáinak titkára Szerdahelyi István esztéta volt. Nem meglepő hát, ha az ő szerkesztésében látott napvilágot A realizmus az irodalomban című kötet. A közel 16 íves munka négy nagy tanulmányt foglal magában. Szilágyi Ákos: A magyar líra a hetvenes években, Vasy Géza: Realizmus, népiség és pártosság a mai magyar epikában, Tarján Tamás: Realizmus, pártosság, népiség a mai magyar drámában. A felsorolt három tanulmány a magyar irodalom három fontos műneméről értekezik tudományos megalapozottsággal. Elemzésük szakkritikai feladat és szaklapba való.

Ezért a sorok írója a bevezető, összegző tanulmányra összpontosít elsősorban. Szerdahelyi István Realizmus, pártosság, népiség című mun-

kájára. A többi írásra legfeljebb utal majd.

A tanulmányok szuverenül egyediek, s bár többször megvitatják őket, mégsem rendelkeznek „a hivatalos intézményes jelleg objektívitérsényével sem”.

Hiányzik belőlük a kompromisszumos „lekerekített-ség”. A három kategóriának — pártosság, népiség, realizmus — valamennyi kulcskérdését elemzik vagy érintik a szerzők. Ezek közül emelünk ki mi is néhányat, amelyek bizonyára olvasóink többségét is érdeklik. Itt van mindjárt a kérdés, amely már a mindennapi tudat szintjén is elterjedt. Miért e kategóriák pejoratív értelmezése még napjainkban is? Miért az elbizonytalanodás, a pártosság, népiség, szocialista realizmus kategóriák használatának elkerülése?

Szerdahelyi szerint e makacs továbbélésnek több oka van. Legfontosabbak azonban, hogy „a dogmatizmus utóvédharca ezen a területen jóval tovább tartott, mint egyébutt: vitáinkban egyenként egészen a hatvanas évek közepéig hivatalos-felhívatatos színezettel hangoztatottak ilyen nézeteket. A másik, hogy a közgondolkodásunkban élő polgári színezetű esztétikai nézetek képviselői (szándékaiktól függetlenül) erőteljesen támogatják is e fogalom értelmezések továbbélését.” És ez már tudatos is többek részéről: „a mumussal” való ijesztgetés.

Joggal merült hát fel a témátanács szakemberei között e kérdés: likvidálni kell-e ezeket a fogalmakat, s más kifejezéseket keresni helyükbe? Végül is több megfontolásból — amelyeket az olvasó a kötetben megtalál — meghagyták a „kompromittált” fogalmakat. Hogy lehet kompromittálni kifejezéseket, a fenti példa is bizonyítja. De vajon helyese-e és valójában a fogalom-e a bűnös? Vajon el kell-e vetnünk a német nyelvet csak azért, mert a fasizták is azt beszélték? Le kell-e rombolni azt a műemlék épületet, amelyben az ellenséges hadvezetés állította fel főhadiszállását? Nem vitás — magam is tapasztaltam, hogy egyes országokban nem szívesen beszélnek németül. Rossz emlékeket ébreszt. Ez emberileg érthető, ahogyan a fenti kategóriák használatától való ózkodás is az. Am ott a nyelv, itt a fogalmak maguk ártatlanok, csak meg kell tisztítani őket a ráakódott, kompromittáló tartalmaktól.

Fontos kérdésként merült fel az is, hogy a pártosság, népiség, realizmus ezek után „helyet foglalhatnak-e” az esztétikai kategóriák sorában?

Szilágyi Ákos szerint nem, mert inkább ideológiai-művészetpolitikai kategóriák. Szerdahelyi Istvánnal értünk egyet: ugyanúgy esztétikai kategóriákként is minősülhetnek, mint a legtöbb verstani fogalom. Vagy „ki kell-e rekeszteniük... az esztétikai szférából minden verstani fogalmat, mert a vers önmagában nem esztétikai, hanem pusztán szöveg-ritmikai jelenség, s effajta ritmussal rendelkezhetnek nem művészi szövegek is (reklámversek, gyermekmondókák, születésnap köszöntők stb.). „És a többi stilisztikai-retorikai fogalom, az irodalmi mű nyelvi struktúrájának elemei, benne a költői képekkel, szimbólumokkal, toposzokkal? A nyelv semmivel sem inkább esztétikai jelenség, mint az ideológia, politika”. Módszertani elvként ajánlja, hogy a jelekre való szegmentálást mindenkor a jelek esztétikai funkciója alapján kell végez-

A realizmussal — amelyet egyszerre tart módszernek és értékfogalomnak — különben is más a helyzet, mint a népiséggel és a pártossággal. Az utóbbi kettő esztétikai státusa valóban vitatható, hiszen csak tartalmi, méghozzá ideológiai-politikai tartalmakat jelző fogalmak. Ha következtetek vagyunk, ezen az alapon kellene kirekeszteni a verstani fogalmak nagy részét is. „Vagyis: a pártosság és népiség csak olyan mértékben nem esztétikai kategória, amilyen mértékben a jambus, a metafora vagy a lineáris kompozíció sem az, de az autonóm művészeti alkotások struktúrájának elemeként ugyanolyan mértékben esztétikai funkciójú, mint az utóbbiak.” Legalábbis lehet esztétikai funkciójú.

Szerdahelyi külön értekezik a realizmusról, a népiségről, a pártosságról. Miután megállapítja, hogy a realizmusnak naiv, kritikai és szocialista szakaszait különböztetjük meg, kifejti, hogy a „szocialista realizmus társadalomkritikai funkciói is sokkal hangsúlyosabbak is a »kritikai« realizmus ilyen funkcióinál” napjainkban. A pártosság pedig legfontosabb kritériuma a művészet kritikai feladatainak minél hangsúlyosabb és felelősségteljesebb betöltése. „A kritikai jelleg tehát nem valamiféle megengedett lehetősége a mai szocialista realizmusnak, hanem osztályjellegű, pártosságából következő, legfontosabb ismérveinek egyike”.

Nagyon világos határvonalat húz a művészeti pártosság és a politikai pártosság között. Megvilágítására itt nincs keretünk.

Legvitathatóbbak — úgy vélem — a népiségről kifejtett gondolatai. Nagyon szimpatikus azonban, hogy már a bevezetőben arról értekezik: nem lezárásról, összegzésről van e kötetben szó, hanem éppen „egy még tágabb körű kollektív gondolkodás kezdeményezéséről”. Mindenképpen világosabban szükséges tisztázni a nép fogalmát, azt; kik a vezetettek és kik a vezetők.

Egyetértek Szerdahelyi Istvánnal: a nép nem egyenlő a parasztsággal, ahogyan nálunk ez meghonosodott és közkeletűvé vált. Nyilvánvaló az is, hogy nem kell ahhoz munkásnak lenni, hogy valaki a munkásosztály (vagy a nép) érdekében tevékenykedhessen. Furcsa ellentmondás mégis választások előtt, hogy bizonyos funkciók felül X vagy Y munkásként van feltüntetve a választási plakáton, noha mindenki tudja, hogy évtizedek óta nem az, sőt közben végzett iskolai révén kikerült onnan. De szükség van-e ma már az effajta statisztikai javításra? Amikor éppen fogalmakat tisztázunk, adjuk vissza eredeti értelmének?

Vagy fontosabb, amit Szilágyi Ákos ír, s amivel maradéktalanul azonosítani tudjuk magunkat: A demokratikus hegemonia biztosítja a szocialista értékek offenzíváját. Továbbá, ami nekünk, debreceniek számára is fontos: „A decentralizációs politika csak akkor lehet hatásosabb és jobb a centralizációs politikánál, ha egybefonódik a »vezetettek« demokratikus ellenőrzésének és irányításának kiépítésével...” S ha „a demokratikus hegemonia sem megszüntetni, sem levezetni nem próbálja a társadalmat feszítő ellentmondásokat...” Mindenesetre, aki e kötetet kézbe veszi, gondolatébresztő, hasznos olvasmányélménnyel gazdagíthatja önmagát.

Sz. Szabó László

Eladó Józsa, Bocskai út 9. sz. alatt levő családi ház, azonnal beköltözhető.

Debrecen, Agárdi u. 2/A sz. alatt ház eladó, azonnal beköltözhető. Érdeklődni Debrecen, Sallai Imre u. 28. sz. alatt, Lisztes Jánosnál.

Egyeszközes családi háznak két telekkel másfél, kétszobás, összkomfortos tanácsra vagy szövetkezetre cserélnek. „Nyulasi” jellegre a kiadóba.

Sárándi új, háromszobás, OTP-s családi házát kereselendéni debreceni kétszobás, megegyezés szerint „Meleg víz” jellegre a kiadóba.

LAKÁS

Elcserelem 1978-ban átadott szövetkezeti másfél szobás, 44 négyzetméteres, új konyhával, tanácsra vagy kisebbre. „Képzés 1980” jellegre a kiadóba.

Háromszobás, OTP-lakásunkat cserélünk ki csobbre. Érdeklődni a 24-784-es telefonszámon.

Elcserelem háromszobás, OTP-s lakásunkat másfél vagy 1 + 2 fősre. Érdeklődni 17 órától, Lehel u. 14. V. 40.

150 ezer Ft + törlesztésel lakásmegoldást keresek. Szabóné, István út 77.

Nagyerdő, III. emeleti, OTP-bróklingsom elcserelem 3 + fél vagy 4 szobás modern lakásra, vagy fenti nagyságú lakás építéséhez társulok. Telefon: 24-683.

INGATLAN

Eladó 350 négyzetgölg építési telek. Érdeklődni Józsa, Bocskai u. 9. sz. alatt.

Eladó a Dózsegyi úton a 9-es busz utolsó megállójánál, a Szolnoki-tanya szomszédságában 215 négyzetgölg vegyes gyűmölcsös, kisebb lakásnak is használható házsal.

Villany van. Jóságártásra is alkalmas. Érdeklődni Gilányi u. 15.

EXPRESSZ

Eladó kertés ház és külön gyümölcsös. Császár Péter u. 29.

Szoba-konyha lakás azonnali beköltözéssel eladó. Gábor Áron u. 10. Csapókert.

Külön bejárattú szoba, konyha alberletbe kiadó. Kosztolányi Dezső u. 77.

Külön bejárattú nagy szoba összkomforttal kiadó. Nyár u. 15. IV. 4.

Szoba-konyha január 1-től alberletbe kiadó. Szabó Kálmán utcából nyílik. Igly u. 10.

Víz-, gáz-, fűtőszertelést vállalkoz, segédet felveszek. Telefon: 20-824. Nyil u. 53.

Nagy képernyős televízió eladó. Fényes udvar 5. III. 16.

Hízó eladó 150 kg-220 kg-ig. Sarok u. 9.

Eladó jó állapotban levő Polski Fiat 125/1500 köbcentiméteres, UP-s, 81-ig vizsgázott. Érdeklődni: reggel 9-19 óráig. Debrecen, Erős Lajos u. 9. Szabóék.

Eladó 750-es Zastawa. Érdeklődni minden délután 17 óra után. Debrecen, Poroszló út 14.

VW mikrobusz új motorral, most vizsgázta eladó. Nyil u. 53.

Eladó Sacl II. gyermekekör. Menekintető: Vörös Hadserg útja 1-3. IV. 45. esti órákban.

1 db 200 kg-ig hízó eladó. Tarányi József u. 2.

Most vizsgázott Opel Kadett (Rally) sürgősen eladó. Baross u. 3.

Eladó hűsértésű 110 kg-os, négy személyes rekamié. János u. 58.

Eladók hízó sertések. Vincellér u. 13. István utcából nyílik.

1 db 180 kilós hízott sertés eladó. Kászón u. 11. Csapókeri állomás felé.

Ehlyngyom szombaton tászkámat egy női barna gallérral irhabundával. Becsületes megtalálóját kérem, jutalom ellenében adja le Hajnal u. 4. II. 7. alá.

Gázúthely palackkal, kiságy matracral, kis középnyomású és egy állólámpa eladó. Csap u. 66.

Telkikabátot vennék kéz alatt — csetleg bundát. Erdős István, Jókai u. 37. Szombaton és vasárnap délután négy óráig leszek odahaza.

APRÓHIRDETÉSEK

ALBERLET

Összkomfortos lakásban külön bejárattú bitorozott szoba 2 férfinak kiadó. Hatvani István u. 10. fszt. 1.

Bátorozott szoba dolgozó nőnek kiadó. Tanács u. 19. VIII. em. 51.

Különálló szoba-konyha alberletbe kiadó, házaspárnak is. Kút u. 88.

Külön bejárattú komfortos szoba két személynek kiadó. Lefkócs u. 86/B fszt.

Alberlet kiadó két diáklánynak december 15-től. Külön bejárattú szoba, fűtőszoba, konyahasználattal. Landter Jenő u. 64. I. 3.

Bátorozott szobába két lányt alberletbe felveszek. Széchenyi u. 6., keresztút, jobbra.

Flatelemben külön szoba korrek alberletet keres. „Vizsga 1980” jellegre a kiadóba.

ÁLLÁS

Matematikából, oroszból korrepetálók. Viola u. 2. VI. em. 23. Telefon: 25-095.

Állás vállalkói bőlcsoportban, 8 általános, 8 óráig munkaidőben, mint gondozóné. Lakás megoldható” jellegre a kiadóba.

JÁRMU

Eladó jó állapotban levő 4 éves 1200-as Lada személygépkocsi. Érdeklődni: Pósné Miklós, Aradánypuszta 74. sz.

KULTÚRCIKK

Szovjet pianínó, 6-7 éves gyermeknek világos panorámba eladó. Iszapólyai u. 9. sz. II. 10. de. 9-14-ig.

Eladó Favorit tv. Lehel hűtőgép, 150 literes, falipolc. Telefon: 22-989.

Orion tv. garanciális, új képszoek eladók. Sallai Imre u. 28. I. em. 6.

GÉP ÉS SZERSZÁM

412-es Moszkvics hengerfejű motorok eladók. Lehel u. 14. V. 40.

Eladó jó állapotban levő Polski Fiat 125/1500 köbcentiméteres, UP-s, 81-ig vizsgázott. Érdeklődni: reggel 9-19 óráig. Debrecen, Erős Lajos u. 9. Szabóék.

Eladó 750-es Zastawa. Érdeklődni minden délután 17 óra után. Debrecen, Poroszló út 14.

VW mikrobusz új motorral, most vizsgázta eladó. Nyil u. 53.

Eladó Sacl II. gyermekekör. Menekintető: Vörös Hadserg útja 1-3. IV. 45. esti órákban.

1 db 200 kg-ig hízó eladó. Tarányi József u. 2.

Most vizsgázott Opel Kadett (Rally) sürgősen eladó. Baross u. 3.

Eladó hűsértésű 110 kg-os, négy személyes rekamié. János u. 58.

Eladók hízó sertések. Vincellér u. 13. István utcából nyílik.

1 db 180 kilós hízott sertés eladó. Kászón u. 11. Csapókeri állomás felé.

Ehlyngyom szombaton tászkámat egy női barna gallérral irhabundával. Becsületes megtalálóját kérem, jutalom ellenében adja le Hajnal u. 4. II. 7. alá.

Gázúthely palackkal, kiságy matracral, kis középnyomású és egy állólámpa eladó. Csap u. 66.

Telkikabátot vennék kéz alatt — csetleg bundát. Erdős István, Jókai u. 37. Szombaton és vasárnap délután négy óráig leszek odahaza.

Eladó jó állapotban levő Polski Fiat 125/1500 köbcentiméteres, UP-s, 81-ig vizsgázott. Érdeklődni: reggel 9-19 óráig. Debrecen, Erős Lajos u. 9. Szabóék.

Eladó 750-es Zastawa. Érdeklődni minden délután 17 óra után. Debrecen, Poroszló út 14.

VW mikrobusz új motorral, most vizsgázta eladó. Nyil u. 53.

Eladó Sacl II. gyermekekör. Menekintető: Vörös Hadserg útja 1-3. IV. 45. esti órákban.

1 db 200 kg-ig hízó eladó. Tarányi József u. 2.

Most vizsgázott Opel Kadett (Rally) sürgősen eladó. Baross u. 3.

Eladó hűsértésű 110 kg-os, négy személyes rekamié. János u. 58.

Eladók hízó sertések. Vincellér u. 13. István utcából nyílik.

BÚTOR

Mindenféle szép bútor vétele és eladása. Arany János utca 13. Telefon: 20-019.

Eladó négy személyes rekamié jó állapotban, 52-es férfi hosszú bőrkabát, használt. Bellegró 1149. 14-es autóbusszal, Bözörményi út végén, Leánynevelő Intézet mellett.

Neobarokk könyvszekrény igényesnek eladó. Vörös Hadserg útja 28/C IV. 3.

EGYÉB

500 literes kocka alakú víztartály eladó. Viola u. 2. VI. em. 23.

Eladó juhászbunda, öt méteres vízmentes ponyva, 30 mázsa szén, öt éves káposztagyuta. Miképcrs, Sirály u. 9.

Villanyszertelést, elektromos gépek javítását vállalom. Háman Kató út 71/B.

Parkett-, padlócsiszolást, lakkozást, szőnyegpadlóragasztást garanciával. Keller, 20-893, Csapó u. 79.

Kerítésdrótfonatot, rabszöveget, csibedrótfonatot áron alul készítek, felszerelök, díjtalanul hazaszállítok. Ámos u. 8. (Monostoripályai úttól ténnyel szemben.)

Eladó gáztűzhely, kétlapú villanyrezo, varrógép (libahajós), 150 db tégl. Érdeklődni 5-6 óra között. Gyöngyvirág u. 5. sz.

Több szerelvényből álló eredeti Merklin vasút, 18 mm-es, tartozékaival igényesnek eladó. Érdeklődni 27-302-es telefonon, 18 óráig.

Figyelem! Vállalatok, szövetkezetek! Kiadó Balatonszárzson 5 szobás nyaraló. Vízpart 5 perc. Érdeklődni Miskolc, I. ker, Egressy Gábor 18.

Gyönyörű sötétbarna férfiruhabunda, perzsa szőnyegek sürgősen eladók. Lakatanya u. 37. I. em.

Eladó jó állapotban levő 4 éves 1200-as Lada személygépkocsi. Érdeklődni: Pósné Miklós, Aradánypuszta 74. sz.

Eladó hűtőgép, 150 literes, falipolc. Telefon: 22-989.

Orion tv. garanciális, új képszoek eladók. Sallai Imre u. 28. I. em. 6.

Eladó jó állapotban levő Polski Fiat 125/1500 köbcentiméteres, UP-s, 81-ig vizsgázott. Érdeklődni: reggel 9-19 óráig. Debrecen, Erős Lajos u. 9. Szabóék.

Eladó 750-es Zastawa. Érdeklődni minden délután 17 óra után. Debrecen, Poroszló út 14.

VW mikrobusz új motorral, most vizsgázta eladó. Nyil u. 53.

Eladó Sacl II. gyermekekör. Menekintető: Vörös Hadserg útja 1-3. IV. 45. esti órákban.

1 db 200 kg-ig hízó eladó. Tarányi József u. 2.

Most vizsgázott Opel Kadett (Rally) sürgősen eladó. Baross u. 3.

Eladó hűsértésű 110 kg-os, négy személyes rekamié. János u. 58.

Eladók hízó sertések. Vincellér u. 13. István utcából nyílik.

1 db 180 kilós hízott sertés eladó. Kászón u. 11. Csapókeri állomás felé.

Ehlyngyom szombaton tászkámat egy női barna gallérral irhabundával. Becsületes megtalálóját kérem, jutalom ellenében adja le Hajnal u. 4. II. 7. alá.

Gázúthely palackkal, kiságy matracral, kis középnyomású és egy állólámpa eladó. Csap u. 66.

Telkikabátot vennék kéz alatt — csetleg bundát. Erdős István, Jókai u. 37. Szombaton és vasárnap délután négy óráig leszek odahaza.

Eladó jó állapotban levő Polski Fiat 125/1500 köbcentiméteres, UP-s, 81-ig vizsgázott. Érdeklődni: reggel 9-19 óráig. Debrecen, Erős Lajos u. 9. Szabóék.

Eladó 750-es Zastawa. Érdeklődni minden délután 17 óra után. Debrecen, Poroszló út 14.

VW mikrobusz új motorral, most vizsgázta eladó. Nyil u. 53.

Eladó Sacl II. gyermekekör. Menekintető: Vörös Hadserg útja 1-3. IV. 45. esti órákban.

1 db 200 kg-ig hízó eladó. Tarányi József u. 2.

Most vizsgázott Opel Kadett (Rally) sürgősen eladó. Baross u. 3.

Eladó hűsértésű 110 kg-os, négy személyes rekamié. János u. 58.

Eladók hízó sertések. Vincellér u. 13. István utcából nyílik.

1 db 180 kilós hízott sertés eladó. Kászón u. 11. Csapókeri állomás felé.

Dolgozókat alkalmaznak

A TIGÁZ debreceni üzemegység felvesz gépfű adminisztrátort. Jelentkezés: Miképcrsi út 2. sz., számviteli osztály.

A Tisza Cipőgyár debreceni gyára felvesz villanyzerelőt, női és férfi dolgozókat, valamint egy fő takarítót. Jelentkezés: Debrecen, Hét vezér u. 16.

Autófűtő és autómunkások szerezői munkakörbe 5-10 éves szakmai gyakorlattal rendelkező dolgozókat debreceni munkahelyre felveszünk. Fizetés megegyezéses szerint. Jelentkezés önéletrajzzal „Azonnali 79” jellegre a kiadóba.

A Hajdú-Bihar megyei Művelődési és Sportügyi felvételi vizsgákra jelentkezni lehet: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

A H-B. m.-i Vegyipari Vállalat püspök-ládányi vasüzem felvételi keres maros szakmunkásokat. Jelentkezés: Püspök-ládány, Kolozsvári u. 2. sz. alatt az üzemvezetőnél.

Eladó Perpétum kályha, hordozható cserépfűtő, öntöttvas kád, üstház, melegvíz-tároló. Arany János u. 51. Érdeklődni délután.

Eladó juhászbunda, öt méteres vízmentes ponyva, 30 mázsa szén, öt éves káposztagyuta. Miképcrs, Sirály u. 9.

Villanyszertelést, elektromos gépek javítását vállalom. Háman Kató út 71/B.

Parkett-, padlócsiszolást, lakkozást, szőnyegpadlóragasztást garanciával. Keller, 20-893, Csapó u. 79.

Kerítésdrótfonatot, rabszöveget, csibedrótfonatot áron alul készítek, felszerelök, díjtalanul hazaszállítok. Ámos u. 8. (Monostoripályai úttól ténnyel szemben.)

Eladó gáztűzhely, kétlapú villanyrezo, varrógép (libahajós), 150 db tégl. Érdeklődni 5-6 óra között. Gyöngyvirág u. 5. sz.

Több szerelvényből álló eredeti Merklin vasút, 18 mm-es, tartozékaival igényesnek eladó. Érdeklődni 27-302-es telefonon, 18 óráig.

Figyelem! Vállalatok, szövetkezetek! Kiadó Balatonszárzson 5 szobás nyaraló. Vízpart 5 perc. Érdeklődni Miskolc, I. ker, Egressy Gábor 18.

Gyönyörű sötétbarna férfiruhabunda, perzsa szőnyegek sürgősen eladók. Lakatanya u. 37. I. em.

Eladó jó állapotban levő 4 éves 1200-as Lada személygépkocsi. Érdeklődni: Pósné Miklós, Aradány

NÉZŐPONT

Pár hónappal ezelőtt örömmel adtuk hírt a debreceni labdarúgás nagy sikeréről, az 1979-80-as bajnoki idényben három debreceni együttes rajtolt a nemzeti bajnokságban. (A DMVSC az NB I-ben, a DUSE és a D. Kinizsi az NB II-ben.) Már akkor is nyilvánvaló volt, hogy a debreceni futball tartós emelkedő hullámáról csak akkor beszélhetünk, ha mindhárom együttes megállja a helyét. Mindegyik csapat esetében a bentmaradás volt a minimális program. A DMVSC esetében bebizonyosodott menetközben, hogy emelni lehet és kell a mércét, a csapatnak nem a kiesés ellen, hanem a középcsoporthoz maradásért kell küzdenie.

NB II-es csapataink szereplése azonban kellemetlen meglepetéseket okozott. A DUSE nagyszerű rajt után (legyőzték a főiskolások a két listavezetőt is) heteken keresztül nemhogy pontot szerzett volna, de még gólt sem rúgott. A Kinizsi hónapokon keresztül csak vergődött.

Az utóbbi hetekben örvendetes változásoknak lehettünk tanúi. A DUSE szakvezetése annak ellenére, hogy a szakosztály kevés NB II-es képességű labdarúgóval rendelkezik, ki tudta vezetni a hullámvölgyből az együttest. A Kinizsi esetében a DMVSC-től kapott játékosok valóságos verátömlést jelentettek, és az utóbbi két mérkőzésen három pontot gyűjtöttek az élelmésiek. Mindezek ellenére nem lehetünk túlságosan derűlátók a jövőt illetően. Kérdéses, hogy a segítség nem jött-e túlságosan későn a Kinizsinek, és nem kell-e nagy árat fizetni a DUSE-nak a könnyen elkerülhető vereségeiért? A versenykiírás értelmében a 18., 19. és 20. helyen végzett csapatok esnek majd ki az NB II-ből, a 17. pedig osztályozó

mérkőzést játszik a másik két csoport azonos helyzetével. Ezek közül kettő marad bent a II. osztályban.

A DUSE jelenleg 17 ponttal a 14. helyen áll, a három kiesőjelölt csapatot öt ponttal előzi meg, de a 17. helyezettől mindössze két pont választja el. Úgy véljük, a főiskolások számára döntő fontosságú, hogy a hátralevő idei két mérkőzésükön pontokat tudjanak szerezni. Erősítésre aligha van lehetőségük, kevés a játékosuk, önmaguk belső tartalékainak kihasználására kell építeniük.

A D. Kinizsi egy ponttal van leszakadva a kieső helyeken tanyázó Papp J. és Asztalos SE-től, míg a harmadik kiesővel szemben hat pont a hátránya. Az élelmésiek helyzete tehát hallatlanul nehéz. A megerősödött csapat azonban megkísérelheti a szinte reménytelennek látszó feladatot, kiharcolni az osztályozón való részvételt jogát. De erre is csak akkor van esélyük az élelmésieknek, ha mindkét — egyébként Debrecenben sorra kerülő — idei mérkőzésüket megnyerik.

Természetesen az, hogy egy játékos melyik debreceni egyesületben játszik, az elsősorban az érdekelt klubok és a játékosokon múlik. De hogy a debreceni futball felemelkedése tartós legyen, ahhoz feltétlenül szükséges, hogy csapataink az NB II-ben megállják a helyüket. Csakis így biztosítható, hogy az NB I-ben szereplő együttesnek utánpótlás-bázisa legyen. Ezért NB II-es csapataink szereplése nem csupán egyesületi ügy. Reméljük, hogy az őszi hajrá során javítani tudnak helyzetükön az NB II-ben szereplő debreceni csapatok, és a mostaninál jobb pozícióból kezdik a tavaszi idényt.

Filep Tibor

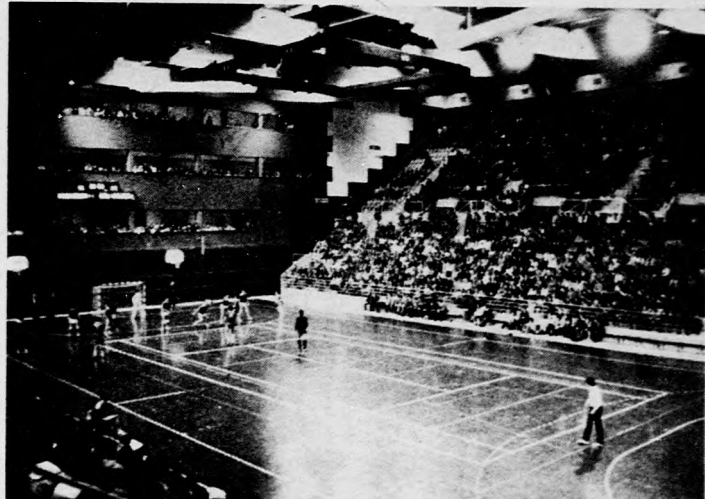
A dijoni sportpalota alapkövét 1974 decemberében rakták le, az ünnepélyes megnyitót 1977. január 21-én tartották

A dijoni sportcsarnok nem véletlenül kapta a Palais des Sports elnevezést — valóban palota ez az épület. Edzésre utazva a játékosok már megszűröl felfedezték egy kupolás csarnokot, melyről később kiderült, hogy az a kongresszusi palota, s háromezer férőhelyével „csak” kistestvére lehet a szomszédos sportpalotának. A találkozó színhelyére érve a dőzsás kézilabdázók jó néhány percig szoktatták a tekintetét, míg az új- és újból körbejárt a lenyugzó építményen.

A debreceni sportküldött-ség tolmácsa, Mészáros Bandi bácsi különös lelkesedéssel vezetett körbe az épületen. Érthető volt buzgalma, hiszen a csaknem negyven esztendeje Franciaországban élő mérnök tervezte a sportpalota világitását. Kapcsolata az óhazával a negyven esz-

zésre. A D. Dózsa öltözőjében Molnár Tibor ügyvezető elnök és Benyáts Balázs edző arra hívta fel a játékosok figyelmét, hogy a hatalmas hangorkánban is őrizzék meg nyugalmukat, természetesen lassítsák a franciák várható rohaimait, s kerülve az egyéni csillogást, a csapat sikeréért dolgozzanak. Az ellenfél, a

kásos tippversenyük szavaiban nézegettek. A 14 pályázó közül tízen debreceni, három dijoni győzelmet vártak, egyvalaki döntetlenre tippelt. Majd meglátjuk! jelszóval helyezkedtek készenlétbe, s várták, hogy a holland játékevezető páros jelt adjon a kezdésre. S 75 perccel később, este fél 11

Még a galériákon is nagy tömeg volt: zsúfolt nézőtér, ötezer szarkoló volt kíváncsi a D. Dózsa vendégjátékára

Feszült figyelem a kispadon. Balról: Varga, Kordás, Hoffmann, Tóth és Dobi doktor

Kormos próbálkozik betöréssel Geoffroy (7) és Balzer között a felvetelről jól látszik, hogy az utóbbi játékos a hatoson belül állva védekezik

dijoni együttes e beszélgetés idején már hosszú ideje melegített. A 39 esztendő csapatkapitány, André Sellenet arcáról patakokban csorgott a víz: „Mi ugyan csak heti két alkalommal edzünk, de hazai környezetben nem szabad veszíteniük!” — mondta a játékos, aki nem csupán arról nevezetes, hogy francia rekorderek (105 alkalommal játszott a válogatottban), de arról is, hogy pillanatnyilag a CSL Dijon kézilabdázóinak szakosztályvezetője. Közben az újságírók szor-

körül egymás után csörgött a telefon: a Napló, valamint a Népszabadság és a Népszport jelentkezett gyors egy-másutánban, hogy a debreceni újság és a fővárosi lapok budaapesti kiadásai már vasárnap reggel hírt adjanak a kétfős D. Dózsa-sikert hozó férfi kézilabda KEK-találkóról.

(Folytatjuk)
Árvay Sándor
Fotó: Iklódy János

Elmarad
Ma délutánra szervezték a D. Dózsa-Románia barátságos férfi kézilabda-mérkőzést. A belügyi klub vezetői szerdán közölték, hogy az Aradon edzőtáborozó román válogatott nem érkezett meg Nagyváradra, ezért elmarad a csütörtökre Debrecenbe tervezett előkészületi találkozó.

Tornász-VB

A XX. tornász-világbajnokság második versenynapján a női csapatok versenyére került sor. Óriási küzdelem alakult ki a világbajnoki címet védő Szovjetunió és az aranyéremre pályázó román válogatott között. Az első nap után a Szovjetunió mindössze 0,675 ponttal vezet Románia előtt. Ebben része van annak is, hogy az egyéni világbajnok Muhina sérülés miatt nem indulhatott, míg a román csapatban nagyszerű formában versenyez Comaneci. A tartalékosan kiálló magyar csapat a kötelező gyakorlatok után nem tudott a legjobb hat közé kerülni.

A csapatverseny állása: 1. Szovjetunió 194,925, 2. Románia 194,25, 3. NDK 193,875, 4. Egyesült Államok 192,575, 5. Csehszlovákia 192,30, 6. Kínai NK 191,40, 7. Magyarországnak 188,80. Az egyéni összetettben az élmézény állása: 1. Comaneci (román) 39,50, 2. Kim (szovjet) 39,30, 3. Sapsonyikova (szovjet) 39,20, 4. Gnauck (NDK) 39,10.

A talaj kivételével minden szerez Comaneci rangelső, talajon Johnson (amerikai) és Kim (szovjet) áll az élen. Comaneci ugrásában 9,85, fellemás korlátlan 9,95, gerendán 9,90-et ért el.

Női kézilabda MNK DMVSC-Dunaújváros 13-12 (7-8)

Szerdán este a debreceni városi sportcsarnokban 300 érdeklődő előtt, Lévai és Nagy bíráskodásával játszották le a DMVSC-Dunaújvárosi Kohász női kézilabda Magyar Népkoztársasági Kupa mérkőzést az 5-8. helyért.

DMVSC: Hajnal — Máthé, Filep, Botkáné, Eperjesi, Huszár, Bordásné — csere: Balogh (Kapus), Tóth, Szarvas, Emódi, Purguly. — Edző: Halász Ferenc.

Dunaújváros: Keszthelyi — Burainé, Kecskeméti, Hajdú, Varga, Azari, Gáspárik — csere: Baranyi (kapus), Jankovics, Bari, Mucsi. — Edző: Kajcsa András.

Jó ideig érdekes, változatos volt a játék, fej-fej mellett haladt a két csapat. 3-3 után a debreceniek háromszor a kapufát találták el, három ziccert kihagytak, még büntetőt. Kiállítások: Dunaújvárosból 6 perc.

Gd.: Huszár 8 (büntetőből 3), Máthé 3, Eperjesi, Bordásné, illetve Varga 5, Burainé 3 (1), Kecskeméti 2 (2), Hajdú és Gáspárik.

Hogyan tovább?

A szónoknak tűnő kérdés annak a rövid híradásnak a nyomán támadt néhány emberben, amely arról tudósított, hogy a D. BIOGAL férfi asztaliteniszcsapata — bajnokságot nyerve — egy osztállyal feljebb: az NB II-be jutott. Ismét van tehát a városnak reprezentánsa ebben a szép sportágban, ha csak a második vonalban is. A legfontosabb követelmény most — ahogy mondani szokás — a megkapaszkodás tíz olyan csapat között, akik közül a bajnokság végén három kiesik.

Ez a célkitűzés azonban kevés önmagában! A bajnokságot nyert együttes tagjainak a lelkesedésen túl, további követelmények biztosítására is szükségük van a valóráváltáshoz. Ezek egy részét személyi, másrészt anyagi jellegűek. A kettő elválaszthatatlan a jelen esetben egymástól! S ez az oka annak, hogy ilyen „sejtlemes” ennek az írásnak a címe.

Ami a személyi feltételeket illeti ugyanis, azok nélkülözhetetlenek a célkitűzés valóráváltásának a legcélszerűbb realizálására is. A szakosztály mindössze négy olyan sportolóval rendelkezik, akik megütik az NB II. támasztotta követelményeket. A rendelkezésre álló tartalékok képességére jellemző, hogy amikor az említett négy sportoló közül valaki — betegség, vagy más ok miatt — kiesett, a két legjobbban 100 százalékos teljesítményt kellett elérnie, a vereség elkerülése érdekében.

Egy példa erre. Békéscsabán a BIOGAL úgy mérkőzött döntetlenül, 8:8-ra, hogy Gara, és Palotás 4-4 mérkőzést nyert. Ha tehát csak ketten mentek volna, ugyanez az eredmény született volna, egy állandó csapattag távollmaradása miatt. A felsőbb osztályban azonban ötös csapatok mérkőznek egymással s így — a mostani körülmények között — eleve reménytelen a helyzet, nem szólván arról, hogy ezen a szinten a

két éljátékosról sem lehet 100 százalékos teljesítményt elvárni.

A megoldás? Vagy az átigazolás, aminek éppen most van itt a sportágban az ideje, vagy — esetleg — a fúzió. Az előbbi eljárás — ismert okok miatt — felsőbb sporthatóságok beavatkozását igényli. Hiába akar ugyanis valaki átigazolni, ha az egyesülete nem járul hozzá ehhez. A másik lehetőség: összeolvastás olyan szakosztállal, amelynek sportolói megütik a megkívánt szintet. Ez is meghaladja azonban a egyesületi erőit. Ennyit a személyi feltételekről.

Ami pedig az anyagiakat illeti: ez sem könnyű téma. Az NB II. — a fővárosiakon túl — több távolesó megye legjobbjait tömöríti. A mérkőzésekre már szombaton el kell — mégpedig vonaton — utazni. Ismerve a szállodai árakat, ha csak 6 emberből áll a csoport, egy éjjel másfél ezer forintba kerül. Utiköltség, szállásdíj, étkezés, s ez még távolról sem minden. Az ezen a szinten használt ütők ára már ezer forinton felül van, 20 körül egy labda, amiből egy edzésen legkevesebb 3 eltörök, edzői díj, terembérlés — összesen legalább 100 ezer forint. És akkor még ott vannak az egyéni versenyek, amelyek általában 2-3 naposak.

Summa-summarum: másfél százezer forint is szükséges, a személyi feltételek biztosításán kívül. Vállalja-e, tudja-e vállalni ezt a BIOGAL SE, vagy sem? Ha nem, akkor ki? A választ viszont sürgősen meg kell az illetékeseknek adniok, mert mindössze rövid hónap áll rendelkezésre a dolgok tisztázására. Ertesülésünk szerint több debreceni egyesület is vállalná az NB II-es jogot, de mindegyik a személyi és anyagi feltételek biztosítása esetén. A kör tehát ebben a tekintetben is bezárult.

A kérdés azonban változatlanul megmarad: hogyan tovább?

Felkai Ferenc

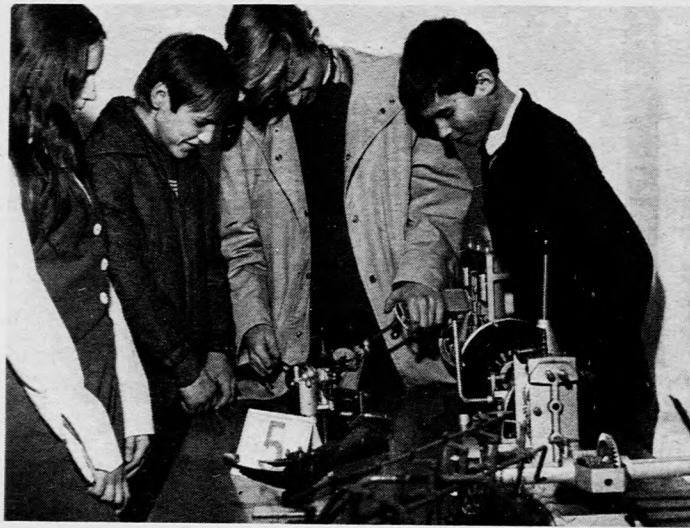
TOTÓTANÁCSADÓ

(A csapatok helyezése)	Népsport Sportfog.	Rádió Műs	Rádió Műs
1. MÁV DAC (7)—Kaposvár (1)	x,2	2,1	x,2
2. Sabaria (9)—Olabányász (5)	1	1,x	x,1
3. MÁV NTE (18)—Haladás (2)	x,2	2	x,2
4. Bakony (14)—Komló (4)	x,2	x,1	x,2
5. Szolnok (2)—NYVSC (1)	x,1,2	x,2	1,2
6. Asztalos SE (18)—Orosz. (17)	1,x	x	1,x
7. Ascoli (12)—Avezzano (7)	x,1	x,1	1,x
8. Bologna (9)—Milan (2)	x,1	x	x,1
9. Cagliari (4)—Fiorentina (14)	1	1,x	x
10. Inter (1)—Perugia (5)	1,x	x,1	1,x
11. Napoli (3)—Torino (3)	x,1	x,2	x
12. Como (1)—Lanerossi (2)	1,x	x,1	1,x
13. Taranto (11)—Palermo (4)	x,1	x,1	1,x
14. Verona (15)—Bari (3)	x,1,2	x,1	1,x
15. Bp. Spartacus (8)—BVSC (12)	x,2,1	1	1
16. Péntügyör (18)—Dunaúj. Ép. (5)	x,1	x,2	1

Pályaválasztási kiállítás

A 109. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet kihelyezett osztálya, valamint a helyi vállalatok közös szervezésében pályaválasztási kiállítás nyílt a balmazújvárosi Veres Péter Művelődési Központ kiállítótermében. A megnyitón a község párt-, tanács vezetők mellett megje-

lentek a beiskolázó üzemek vezetői is. A kiállítást Kocsány László, a SZIM gyár-egységének igazgatója nyitotta meg, hangsúlyozva a kiállításnak a szakmaválasztáshoz nyújtott segítségét. A kiállítás december 9-ig naponta 9-17 óra között tekinthető meg. (Fotó: Lovas)

Megalakult a cukorbeteg klubja

Hétfőn a Kőlcsey Ferenc Művelődési Központban megalakult a cukorbeteg klubja. Az egyre inkább népbetegséggé váló kórról elég keveset tud a község, s amit tud, azok nagy része is tévhit. A klub szervezői s a Debrecen városi és megyei Tanács egészségügyi osztálya azt a célt tűzték ki maguk elé, hogy csökkentsék a cu-

korbetegek betegség tudatát, megkönnyítsék az együttélést a diabéteszsel. Hétfőnként tartott összejöveteleik során először tíz részből álló előadás-sorozatot tartanak, amelyen meg szeretnék tanítani az érdeklődőket arra, hogy helyes életmód esetén a cukorbeteg is hasznos tagja lehet a társadalomnak. G.

MOSZKVBAN is rendkívül az időjárás: kedden meglepcsücsöt mértek a szovjet fővárosban, míg a meteorológiai szolgálat az átlagosnál jóval magasabb fennállása óta december 4-én az eddig észlelt legmagasabb hőmérséklet 5,4 fok volt, addig kedden plusz 6, plusz 7 fokos meleg volt a főváros különböző pontjain. Egyébként a Szovjetunió európai területének túlnyomó részén az átlagosnál jóval magasabb a hőmérséklet. Ugyanakkor Szibéria északi területein negyvenöt fokok fagyokat is mérnek: ide eljutott már a sarkvidéki levegő.

ÚJ MUNKÁERŐFORRÁS. Japánban ezután fokozottabban számítanak az idősebb generáció munkájára. Őt nagy acélipari trösztnél — a szakszervezetekkel egyetértésben — a jelenlegi 55 évről fokozatosan 60 évre emelik a kényszer-nyugdíjaztatás határát.

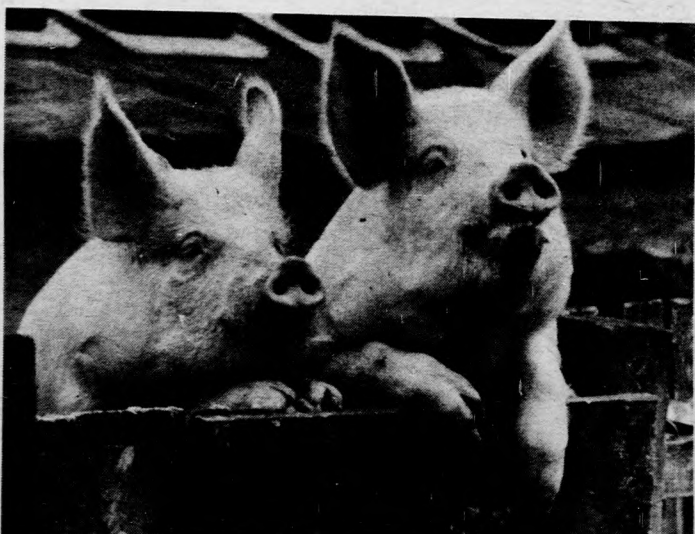
MUNKAVÉDELMI VETÉLKEDŐT szerveztek a Debreceni Konzervgyárban. A MEM által meghirdetett versenyszorozathoz csatlakoz-

va a gyár 61 brigádjának 3-3 fős csapata mérte össze tudását. Első helyet Frank Gézáné, Németh Károlyné és Erdélyi Lászlóné nyert, akik a „Vállalat kiváló brigádjá” címet viselő Hámán Kató Szocialista Brigád dolgozó.

SZERDAHELYI ISTVÁN ESZTÉTA a Debreceni Kör mai vendége. December 6-án este 6 órakor a Kőlcsey Ferenc Művelődési Központ előemelt klubtermében Realizmus, népiség, pártosság, modernség címmel tart előadást a számos esztétikai tárgyú mű alkotója. Az előadást vita követi, amelyet dr. Szabó László egyetemi docens vezet.

A HAZAI SZÍNESFÉMGYÁRTÁS fejlesztésére az elmúlt években másfél milliárd forintot fordított a Csepel Művek. A korszerűsített géppark bővebb kapacitása a nagyobb választék mellett a mennyiségi igények kielégítését is biztosítja. A beruházás jelentős importmegtakarítást jelent a népgazdaságnak.

A „GAZDIRA” VÁRNAK (Fotó: Berki István)

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ — A Magyar Szocialista Munkáspárt Hajdú-Bihar megyei Bizottságának lapja — Főszerkesztő: dr. Bényei József — Tóthfalusi tér 10. 4024. — Telefon: 12-144, nyomdai ügyelet: 16-695 — Kiadja a Hajdú megyei Lapkiadó Vállalat, Debrecen, Tóthfalusi tér 10. — Előfizethető a hírlapkieljesítő postahivataloknál és kézbesítőknél — Előfizetési díj egy hónapra 30 forint, ISSN 0133-1051 — Alföldi Nyomda Debrecen — Felolvasó vezető: Benkő István.

ITT A MIKULÁS!

Újra a fenyőárákról

November 28-i számunkban közöltük a módosított fenyőárákat, miszerint a lucfenyő korábbi 22 forintos ára 31 forintra emelkedik. A Hajdú-Bihar megyei Tanács kereskedelmi osztálya ezúton közli a vásárlókkal, hogy Debrecenben a lucfenyő alacsonyabb, 27 forintos áron kerül forgalomba.

Vidéken, a nagyobb szállítási távolságok miatt magasabb fogyasztói ár is alkalmazható. Természetesen, Hajdú-Biharban is érvényes a megváltozott mérési mód, amely szerint a fák nagyságát a vágáslaptól az utolsó elágazásig kell mérni.

Torlódásveszély

Debrecenben, az Árpád téren november 30-án este egy autóbusz nekiütközött a közlekedési jelzőlámpákat tartó egyik oszlopnak, aminek következtében a csomópont jelzőlámpa-rendszere — a Fürst Sándor és Landler Jenő út kereszteződésében lévő irányítórendszerrel együtt — üzemképtelenné vált. A

Közúti Igazgatóság megkezdte a hiba feltárását és a helyreállítását, azonban — ha a föld alatti kábelek is megsérültek — a javítás hosszabb időt is igénybe vehet. Ezért a KPM Közúti Igazgatósága kéri a gépjárművezetőket, hogy lehetőség szerint kerüljék el a szóban forgó csomópontot.

Gépkocsi-átvételi sorszámok

Trabant Hycomat Lim. (Budapest) 8898, Trabant Lim. (Budapest) 22 049, Trabant Lim. Special (Budapest) 34 217, Trabant Combi (Budapest) 4817, Wartburg Lim. (Budapest) 16 667, Wartburg de Luxe (Budapest) 21 367, Wartburg de Luxe toltötös (Budapest) 6257, Wartburg Lim. toltötös (Budapest) 3151, Wartburg Tourist (Budapest) 6282, Skoda-105 (Debrecen) 2938, Lada 1200 (Debrecen) 57 058, Lada Combi (Budapest) 15 342, Lada 1300 (Debrecen) 10 157, Lada 1500 (Budapest) 28 269, Lada 1600 (Debrecen) 2128, Moszkvics (Budapest) 8620, Zaporozséc (Budapest) 30 507, Dacia (Budapest) 13 854, Polski Fiat 126 (Budapest) 22 090, Polski Fiat 1500 (Budapest) 15 771.

KONDITIONÁLÓ TORNÁRA várják a gyensen levő kismamákat a Kőlcsey Ferenc Művelődési Központba. Hétfőn és csütörtökön 11-12 óra között lehet jelentkezni a művelődési központ baletttermében.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV

AJÁNDEK EZ A NAP (magyar). Apolló de. 1/12, 3/4, du. 4, 6, 8.
A JÓ, A ROSSZ ÉS A CSÓF I-II. (olasz, 16). Vig. de. 1/10, 1/2, du. 1/5, 1/8, Klímika 5.
KACOR KIRÁLY (mesesorzat). Vig mese 3/4, 6.
MAGANVELEMÉNY (jennyel). Művés 5.
NICK CARTER, A SZUPERDETEKTIV (cseh). Híradó de. 1/12, 3/4, du. 3/4, Meteor 3/4, 6.

CSÓFAK ÉS GONOSZAK (olasz, 18). Híradó de. 1/10, du. 3/8.
A DUNAI HAJÓS (magyar). Meteor mese 3, 3/4.
AZ EMÍR KINCSE (szovjet). Horváth Árpád 6.

PILLANGÓ I-II. (amerikai). Művés 7.
UTOLSÓ VERBOSZU (NDK). Apolló de. 1/10.
Zártkörű előadás: Meteor 3.

SZÍNHÁZ

Művelődési Központ
Ma 19 órakor Volpone — Fán-csy-bérlét.

BUDAPEST, 1. műsor
9.30 Műsorismertetés. 9.40 Idősebbek is élvezhetik... Tévé-torna. 9.45-11.20 Iskolatévés (ism.). 16.10-16.25 Iskolatévés (ism.). 16.28 Műsorismertetés. 16.30 Hírek. 16.35 Kamerával hetedhét országát át. Francia filmsorozat. Málta, a lovagok szigete. 16.45 Kuckó. 17.15 Tizen Tűlök Társasága. 17.55 Tévé-torna. 18.05 Telesport. 18.30 Ró-lunk van szó! Ifjúsági vílaműsor. 19.00 Reklám. 19.10 Olvasatok mindennap. Gyermekkönyvhét. 19.15 Idősebbek is élvezhetik... Tévé-torna. 19.20 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 A leszámlás napja. Szovjet film. 21.30 SALT II. 22.05 Tv-híradó. 3. 22.15 Tisztelendők. Dokumentumfilm-sorozat. I. rész: Montserrat. 22.40-22.50 Tévéütköz.

BUDAPEST, 2. műsor
20.00 Műsorismertetés. 20.01 Van képnk hozzá! Tévézők vetélkedője. 20.40 Csacsakások. Bolgár rajzfilm. 20.50 Tv-híradó. 2. 21.10-22.20 Magyarországi-Svédország asztalitenisz Super Liga.

POZSONY, 1. műsor
8.55 Hírek. 9.00 Iskolatévés. 9.30 Aktuális kérdések. 10.00 Dokumentumfilm (ism.). 10.50 Jugoszláv film (ism.). 12.25 Hírek. 13.50 Iskolatévés. 16.00 Ifjú szemmel. 16.25 Hírek. 16.40 Dokumentumfilm a budai Várról.

BUDAPEST, 1. műsor
16.55 Pionirok magazinja. 18.00 Zenés szórakoztató műsor. 18.40 Esti mese. 19.00 Tv-híradó. 19.20 Kerekasztal. 20.40 Vetélkedő. 21.20 Egy kis muzsika. 21.30 Tv-híradó. 22.00 A rendőrség naplójából. 22.05 Dokumentum-műsor. 22.30 Siverseny, felvétekről. 23.10 Hírek.

POZSONY, 2. műsor
17.55 Hírek. 18.10 Ifjúsági műsor. 18.40 Magazin. 19.00 Országnyelvi folyóirat. 19.30 Balett-műsor. 21.25 Dokumentumfilm egy hegymászásról. 21.55 Jugoszláv tévésorozat (befejező rész). 22.45 Tv-híradó.

BUKAREST
15.05 Iskolatévés. 15.40 Francia nyelvoktatás. 16.00 Globus. 16.20 Kulturális hírek. 17.50 A legkisebbeknek. 18.00 Tv-híradó. 18.30 Ifjúsági vetélkedő. 19.30 Folklor-műsor. 19.45 Komédiások. 20.35 Tv-híradó.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA

17.00 Hírek. Időjárás, Lap-szemle. 17.05 Hobbimikrofon. 17.10 Beatlablak. 17.30 Kulturális magazin. Agrárklubok. Szerkesztő-riporter: Podráczki Suzsza. 17.45 László Hungaria — szimfonikus költemény. Előadók: a debreceni MÁV filharmonikus zenekara. Vezényel Szabó László. 18.00 Észak-tiszántúli krónika. 18.15 Hacki Tamás felvételeiből. 18.25-18.30 Hírösszefoglaló. Műsorelevezés.

HÍREK

1979. december 6., csütörtök
Miklós napja
A Nap kél 7.16 — nyugszik 15.54 órakor

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Száznyvenöt évvel ezelőtt, 1884. december 6-án született a németországi Schweinfurtnban és 1907 júniusában halt meg Budapestén Mechwart András neves gépészmérnök, a Ganz gyár legjelentősebb fejlesztője.

Pályáját munkásként kezdte, majd Augsburgban műegyetemi tanulmányokat folytatott. Pestre kerülve, 1885-ben belépett Ganz Ábrahám kis vasöntő műhelyébe, melyet nemzeti hűri vállalat fejlesztett. Amikor ez a vállalat 1869-ben részvénytársasággá alakult, ő lett az igazgatója, utóbb vezérigazgatója. 1878-ban megalapította a Ganz gyár elektromos osztályát. Nemzetközi jelentőségű találmánya a kéregöntésű, rovátkolt hengerekkel dolgozó hengerek; ez új kor-szakot nyitott meg a malomiparban (1874).

Több más találmánya is ismeretes, köztük a gőz-, illetve petróleumüzemi szántógép (1886), amely ekevas helyett forgómozgást végző maróvasakkal dolgozott. Számos magas kitüntetésben részesült; tudományos, a magyar ipar fejlesztésében döntő fontosságú érdemei elismerésül 1887-ben a Magyar Tudományos Akadémia aranyéremmel tüntette ki.

AZ ÜGYELETES HÍRSZERKESZTŐ

Görömbölyi László
Telefon: 12-144.

MAKRAMÉBEMUTATÓ NYILK december 8-án, szombaton 17 órakor a KPVDSSZ művelődési házában (Debrecen, Vörös Had-sereg útja 58.) a tanfolyamot végzetek és a szakköri tagok munkáiból. A bemutató december 15-ig, hétfő kivételével minden nap 9-12 és 16-19 óra között tekinthető meg.

Árubemutató Püspökladányban

Nagy érdeklődés kísérte Hajdú-Bihar megye legnagyobb fogyasztási és értékesítési szövetkezetének, a püspökladányi Haladás ÁFESZ-nek a napokban megrendezett árubemutatóját. A tartós fogyasztási cikkek, háztartási gépek és konyhai felszerelések hagyományos kereskedelmi kiállításán — amely-

nek ezúttal a ladányi bútorgyár is adott otthont — a VASVILL Nagykereskedelmi Vállalat mutatta be árukiállítását. Az érdeklődők a helyszínen működés közben ismerhették meg a korszerű háztartási gépeket és modul rendszerű rádió- és televíziókészülékeket. (Fotó: Kónya Zoltán)

A DEBRECENI KALEIDOSZKÓP vetélkedő résztvevőinek művész-közönség találkozó szerez a Kőlcsey Művelődési Központ. Ma, csütörtökön 15 óratól a konferenciateremben Orosz György rendező és Markovits Borbála színművész, a Légy jót mindhalálig című darab alkotói várják az érdeklődőket.

KÖZLEMÉNY

A MAGYAR ELEKTROTECHNIKAI EGYESÜLET DEBRECENI CSOPORTJA ÉRINTÉSVÉDELLEM ELLENŐRZÉSE tárgyú 8 hetes vizsgaköteles tanfolyamot indít 1980. február 5-én 8 órai kezdettel hetenként egy alkalommal, munkaidőben 4-6 órai foglaltsággal. A tanfolyamon való részvétel feltétele: Erőssáramú mérnök, üzemmérnök 2 éves gyakorlatlalt; Erőssáramú és épületgépész villamostechnikus 3 éves gyakorlatlalt; Villanyterelő 5 éves gyakorlatlalt. Részvételi díj: 1000 Ft/fő. Jelentkezési lapok korlátozott példányszámban (Debrecen, Kossuth u. 8. sz. Technika Háza) átvethetők. (x)

A sajtó ünnepe

Amikor a Vörös 1918. december 6-án a Magyar Kommunista Pártjának első sajtóját, a Magyar Sajtótörténeti Napja lesz. Olyan amelytől a magyar írás és sajtó új korszakát kezdődik el.

Akkor egyike a különböző indított újságoknak. Az a hetente kétszer, ma romszor megjelenő sajtóorgánumban már az akkor mányzat és hatósággal támogatott papírlási és egyéb nehé ellenére is külön-külön indított újságoknak. Az a hetente kétszer, ma romszor megjelenő sajtóorgánumban már az akkor mányzat és hatósággal támogatott papírlási és egyéb nehé ellenére is külön-külön indított újságoknak. Az a hetente kétszer, ma romszor megjelenő sajtóorgánumban már az akkor mányzat és hatósággal támogatott papírlási és egyéb nehé ellenére is külön-külön indított újságoknak.

Az azóta eltelt évek a párt sajtó életében sokféle teremtettek. A lent néhány la óriási példányszámban megjelenő Szébb formában, rényebb külsővel, jeztették titkon és lisan, beszámoltak a ról és nehézségeikről kor tragédiákról is valamben azonban dig különbözőzt a szenzációt harsogójaitól: eszméinek ságában.

Amikor minden cember 7-én a sajtó napját ünneplünk akkor az ünneplő sajtó, megemlékező sajtó, ha szólnak is az újságszerkesztők, nyomdai igyekezetéről, való a párt szavát közzé. A párt újságba nyitott szavát, amely a jövőépítő küzdelem tükrözti és tükrözi, vagy dicser, tanít gondolkodásra, hogy mindezek révén jobban dolgozzunk, sabbban, helyesebben turáltabban éljünk, tegnap.

Az újság, a sajtó keiben dolgozók is kennek el hibákat, léve emberek. De a sajtó lista sajtó neves és telen munkásai is a katonái, akik 61 esztéje a Vörös Újság esztéridetik. Ezen évtized sajtómunkájának ményei pedig jelennek mindabban, amiben a társadalmi dásban felmutathat.

Erre joggal lehet büszkék.

Hornák Ar